

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

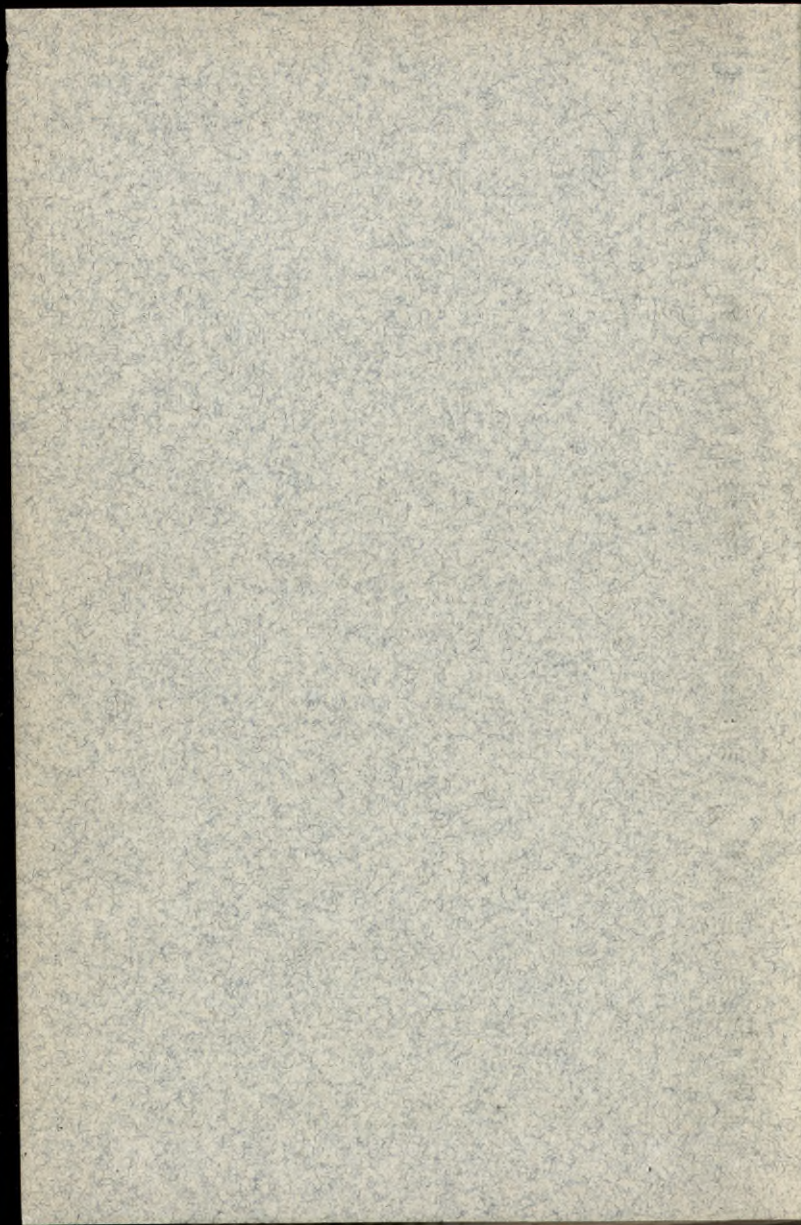

UPPSALA
UNIVERSITET

Stockholms interiörer af Janne Bruzelius

II. RÖDLUFVAN. III. KULAN.

561

STOCKHOLMS-INTERIÖRER

AF

JANNE BRUZELIUS.

*»Le vrai est le beau» — donc:
»Honni soit qui mal y pense.»*

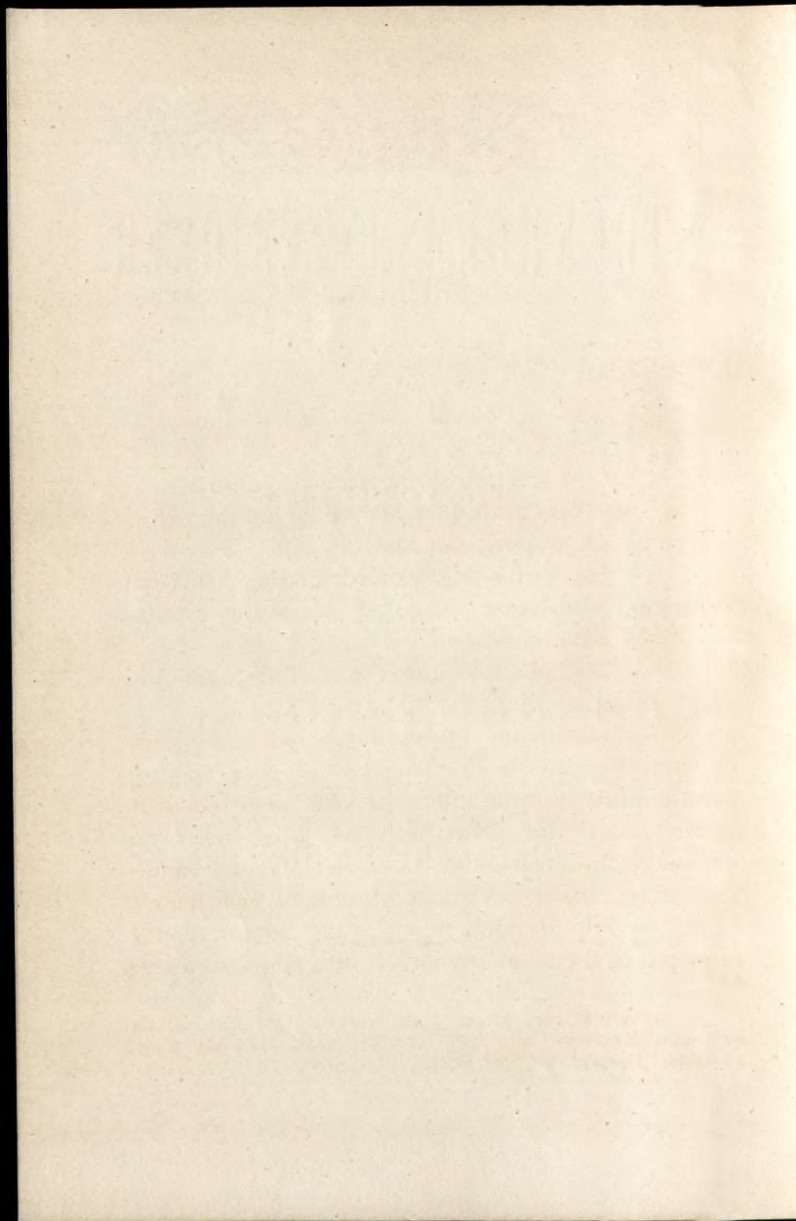

I.

DEN 4 APRIL 1877.

STOCKHOLM
Kungsholms Bokhandels Förlags Expedition.

PROLOG.

vad skulle väl kunna afhålla mig från att skriva?

— Åtminstone inte din sjelfkritik. —

Nå, jag ser, att du redan vikit upp manchetterna, och doppat pennan

— Jag ärnar också ofördröjligen skrida till verket. Prologen skall jag ha färdig i natt.

— Sää, verkligen?

— Du må tro, min Pegas riktigt gnäggjar af otålighet. Jag har för afsigt att

— »Besinningslöst utslunga nya härresande konflikter» — som Stockholms Nya Dagligt Allehanda så träffande uttrycker sig i recensionen öfver din »Kastboll». — Eller ärnar du kanske ännu en gång »med det öfverdrifvande skämtets gissel tukta litteraturens öfverdrifter»?*

— Åh nej, nej, nej Jag ämnar nu slå in på en helt annan väg — offra mig för en idé.

*) Aftonbladet yttrar i sin recension, att förf. uti sin »Ödets Kastboll» med det öfverdrifvande skämtets gissel tuktar litteraturens öfverdrifter.

— Jaså, »dö för folket». Åh nej, låt bli det der. Då komma bara kritikens mästere män och taga ned dig från korset — och inte tror jag, att du då just blir insmord med någon aloë eller lagd i örtagårdsgrift.

— Var lugn du. Jag är ett barn af min tid och ämnar i ingen mån uppträda som sublim. Hvad nu min bångstyrige »gångare» beträffar, så skall jag nog veta att tygla honom med realismens stångbetsel. Du skall få se, att han skall bli så spak.

— Då återigen fruktar jag, att du blir trivial.

— Jaså, du tror, att verkligheten icke erbjuder ett tillräckligt rikt fält för pikanta iakttagelser?

— Aha, nu förstår jag, du tänker porträttera och fonografera din samtid, prisgifva åt offentligheten vissa personer och förhållanden?

— Fullkomligt riktigt.

— Rätt artigt! — Då väntar jag mig en pasquinad — någonting à la »Röda Rummet», eller kanske »Nya Riket»

— Jag skall måla verkligheten sådan *den* är med sina dagrar och skuggor, sina ljusa och mörka bilder, och jag väljer mina studier hvar mig lyster. »Det sanna är det sköna», säger Victor Hugo — se der mitt motto.

— Bah! »hvad är sanning?» Men akta dig God natt!

— Tänker du redan lemna mig? Åh, klockan är half tolf! Godt, vi träffas

— Aldrig mer Farväl!

— — — — —
— Hvad menade han?
— — — — —

— Så der ja, min käre Janne, nu äro vi ensamma. Fort till verket! — Ämne, plan och uppräning — ja det är, hvad jag behöfver, resten går af sig sjelf. Till en början ämnet — ja ämnet — hm Ja, hvad skall man egentligen skrifva om i vår utskrifna tid? Tyst! Hör jag rätt? Ja verkligen — någon ringer Märkvärdigt, ett besök så sent på natten Får väl ut och öppna då! Hvad vill det här säga? — Ingen der! Nej. — Skulle jag då hört rasande? — Omöjligt. — Hvad behagas? Hvad ser jag Nå, så lustigt Ett präktigt upptåg! Mask och kostym Aha, nu förstår jag Tjenare, tjenare Om jag inte misstager mig, så är det min celebre granne, operasångaren Lundqvist? — Har den äran! Fägnar mig oändligt! — Ännu i kostym? Hvad har man gifvit i afton? — Att dömma af dräkten måtte det hafva varit »Blenda» eller »Brölloppet på Ulfåsa». Hvilken magnifik fornnordisk riddarrustning Men du allsmäktige! Hur kolossal Minst sju fot i höjd Hvem i all verlden är ni?

— En gammal man. Låt inte skrämman er. Jag är trött Om ni visar mig någon stunds gästvänlighet, skall ni ej behöfva ångra det.

— Mycket gerna. Var så god Stig in! Tag plats Hvem har jag äran att hysa?

— Mitt namn är *Birger Magnusson*.

— Särdeles angenämt! — Ännu en gång, min bäste herr Magnusson, var så god och sitt ned. — Ni kommer således från maskerad?

— Visst inte.

— Men eder drägt?

— Är en smula gammalmodig, visserligen, men själf en gammal man bryr jag mig ej om modet.

Den gamle strök tankfull sitt sida, nedåt bröstet böljande skägg. Efter någon stunds tystnad yttrade han:

— Unge man, har ni någonting att gifva mig att dricka, jag är mycket törstig. Jag lider sedan längre tid af en pinsam törst.

— Nog har jag det Se här ett glas friskt, nytappadt vatten.

— Det är ju grumligt!

— Det bör ni väl veta, eller är kanske vår vattenledning er obekant?

— Jag dricker blott bilinervatten. Sedan

professor Malmsten för min helsas skull ordinerade cognac, har jag vant mig dervid.

— Får jag bjuda er en liten »jamare»?

— Jag tackar! Har ni kanske Nordenskiölds-cognac, jag dricker numera helst denna sort.

— Naturligtvis. — Var så artig! — Skål!

— Tack! Den gjorde godt. Jag har företagit en lång tur i afton. Jag bor nemligen inne i staden — egentligen på Riddarholmen, men då och då gör jag en liten promenad utåt malmarne. I qväll åkte jag med spårvagnen ut till Djurgården. Jag håller på att bygga derute. Min vän Davidsson bjöd på en liten trefflig middag med musik och präktiga viner. Jag gick sedan ned och drack kaffe på »Tivoli Varieté». Har ni nyligen varit derute? Vet ni, Klara Happé är då en liten pigg unge, och hvad nu »les trois diables» beträffa, så har jag då aldrig sett maken till kautschukgubbar. Aftonen var vacker. Jag hade behof af motion. Också promenerade jag hela vägen. — Vet ni, jag känner ej mera igen Storgatan. Så t. ex. låg här för några år sedan vid hörnet till Gref-Magnigatan ett gammalt trähus med en liten krog, der jag på hemvägen från Djurgården stundom brukade titta in. Enligt gammal vana styrde jag äfven i afton dit mina steg, men tänk eder min häpnad, då jag i stället för den lilla träkåken fick se ett fyra våningar högt stenhus. Jag ringde på och erfor af port-

vakten, att det var en viss arkitekt Sjöberg, som åstadkommit denna förvandling. På vestibulens tabula nigra läste jag »Bruzelius». Hm! — tänkte jag, då jag under det der gamla prestnamnet såg ordet »litteratör» — är nu också Saul bland profeterna?! Jag fick lust att göra er bekantskap

— Får det vara en liten Nordenskiöldare till?

— Må göra Skål! — En trefflig lägenhet den här.

— Åh ja, vore den endast fuktfri så
men hvad är det der för en pjes ni har under armen? Den liknar ju en tub.

— Den der, jo det är en kuriositet, hvars motstycke ni aldrig skådat. Det är ett kaleidoskop.

— Verkligen. Tillåter ni, att man tager märkvärdigheten i skärskådande?

— Gerna. Tag plats vid skrifbordet. Sätt nu kikaren för ögat, så skall jag rikta den.

— Hvad ser jag! Kan det vara möjligt!

— Nåå, hur finner ni nu mitt kaleidoskop?

— Det är otroligt! Jag måste drömma

— Kanhända, men hvad ni genom denna kikare ser är emellertid just de scener och figurer ur verkligheten som ni för en stund sedan så lifligt önskade skildra. — Denna kikare har också ett namn: — »Observatören».

— Jag känner ja, jag tror, jag känner igen dem Hvilken sällsam anblick! —

Det är land och vatten, månen skiner, stjernorna tindra, — jag skådar en mörk massa, omgifven af ett rödaktigt sken likt veken i en lampa Vänta Nu aftecknar den sin mörka silhuett mot synrandens blåaktiga duk . . . Jag urskiljer spiror och tinnar, kupoler och torn. Ja, det är en stad, kringfluten af vatten och upplyst af tusentals gaslågor. — Se, hvad vimmel på broar och torg. Jag hör inte, men förnimmer ändå detta buller, detta stim från kaféer och värdshus Underbara, skiftande panorama En skarp, isande nordan hviner, och långsamt börja träden vägga af och an Ljusen slockna, månen döljer sig bakom moln, det blifver tyst, blott löfven rassla i de öde alléerna. Mörka gestalter smyga utefter husraderna. Bleka, febersjuka spöken stappla uppför branta, smutsiga trappor. — Hvilka uppskakande scener här — ystra orgier der Rikedomens salar der uppe, armodets hålor der nere. Här tårar, der löjen. Hvilka qual, hvilket namnlöst elände! Här på sitt trasiga läger vrider sig sjuklingen under olidliga smärtor — der utsträcker ett af köld skälfvande halfnaket spenbarn sina magra, darande armar mot det skrumpna utsnade modersbröset Ah, der ser jag lysande gemak, ljus, blommor, guld, siden, spetsar, ejderdun . . .

— Ja, det är hon! — Nu känner jag igen

henne, »den sköna synderskan», leende och glad, sminkad och purpurbrämad

— Ja, det är hon, men skall ni väl nu hafva mod att skildra henne?

— Jag har det.

— Att kläda af henne purpurn, borttvätta sminket — blotta hennes blygd och många lyten?

— Jag vill försöka.

— Hör min varning!

— Hvem är då du, gubbe?

— Jag är »den gamle på holmen».

Klockan slog tolf.

Jag var ensam.

FÖRSTA KAPITLET

PÅ KUNGLIGA TEATERN.

SCENEN.

Baskronan hissas. Det blir mörkt i salongen. Från orkestern ljuder ett doft »andante sostenuto». En kall fläkt — och det nötta förhänget rasslar mot taket.

Tredje akten ur »Robert» begynner.

Man varsnar den illusoriska framställningen af en ödslig kyrkogård.

Det är natt Längst uppe till höger ser man ruinen af ett medeltids kloster, och till venster i bakgrunden kastar den höga helgonbilden af S:t Rosalie från sin gratkulle en spöklik slagskugga öfver den månbelysta marken. Mellan lutande kors och vittrade grafstenar hoppa lyktgubbar fram och åter, utan rast, utan ro

Svept i rikveckig mantel synes afgrundsfurstens personifikation — den irrande riddaren Bertram — med upplyftade armar och vidt utspärrade fingrar vandra fram mellan grafvarne.

Kyrkogården, frammanandet af de aflidnes skuggor, den hemska besvärjelsearian, den djupa, vibrerande Willmanska basstämman, det effektfulla orkesterackompagnementet — allt detta samverkar till ett gripande helt, som kommer flertalet af åskådarne att rysa.

Bertram försvinner. Den normandiske prinsen uppträder. Han nalkas S:t Rosalies bildstod. Den magiska palmgrenen uti hennes hand tycks liksom vinka honom. Han utsträcker sin arm för att gripa den, men tror sig i det samma uti stenbelätet skåda sin aflidna moders förklarade gestalt. Utom sig af skräck ryggas han tillbaka, vill fly, men benen vägra honom sin tjenst. Vanmäktig söker han ett stöd mot klostermuren.

Det klämtar. Midnattstimman slår. Vinden susar i palmkronorna. Tungt och ihåligt suckar det ur kyrkogården. Läderlappar med utbredda vingar sväfva fram öfver scenen.

Till bleckinstrumenternas bortdöende pianissimo-accentuationer sälla sig basarnes »pizzicato», och den crescendoerade musiken stegras »poco a poco» till ett fortissimo med ihållande pukvirflar.

Allt blifver tyst. Plötsligt dånar ett skräckinjugande tamtamslag. Fagotterna låta, grafvarne öppnas, liken vakna, gästarna gå ur sina grifter, benranglen kräla fram under grafstenarne och mellan murarne smyga hiskliga vålnader . . .

Ett andra tamtamslag* och — jorden skälver, grafvårdarne försvinna, skyarne dela sig, stjernorna tindra och månen glider fram mellan molnen.

Öfver den romantiska nejden hvilat ett bländande skimmer. Liken förvandlas — ur sina svepdukar framträda de som förklarade väsen. Luften dallrar under smältande ton, fall, och de till tjusande sirener omgestaltade spökerna börja kring den häpnande Robert tråda en yster siciliansk ringdans — och nu, lik en öfverjordisk varelse, synes Helena** sväfva fram öfver tiljorna.

Den normandiske hjelten förbländas. Hans

* Aldrig har väl någon tonsättare lyckats skapa något melodirikare eller af så gripande dramatisk kraft genomträngdt partitür, som Giacomo Meyerbeer uti sin »Robert». Det är karakteristik i hans musik och mästerskap uti hans instrumentala knalleffekter.

** Den bekante författaren till libretton »Robert le diable» har hemtat idén till denna uppskakande midnattsinteriör från en siciliansk folksägen.

Abbedissan Helena i Sancta Rosalies kloster skulle nemligen en gång hafva gått så långt i lättfärdighet, att hon under en inqvartering i klostret ställt till en nattlig orgie och sjelf jemte flertalet af nunnorna bortkastat doket och dansat med riddarne. Samma natt brann klostret. Nunnorna blefvo inbrända. Men abbedissan och de lättfärdiga nunnorna tråda ännu vid midnatt den bacchanaliska dansen, och de skola göra det till domedag, förtäljer legenden.

ungdomliga blod börjar sjuda. Frestelsen är också Arme lidelsefulle Robert — förfärliga »Aphrodite Terpsichore»!

Prinsen glömmer allt, ja till och med sin idol — sin Isabella.

Under plastiska slingringar och tjusande piruetter kredensa sirener den gyllene pokalen.

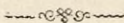
Robert har länge vacklat. Han motstår icke längre — svigtar — dricker.

Vinstockens eldiga must uppeggar än mer hans sinliga begär. Nu lockar honom Astragalia. Han tvekar icke. Öfver det gröna hyendet skakar han bågaren. Tärningarne rulla — guldets klingar. . . . Men spelet förmår icke länge fångsla den flygtige. — Då vinkar vällusten. Trollska hägring! En framsträckt barms obeslöjade, dallrande rundning. Sulitelma lägradt öfver Aetna! Härliga höfters retande sprittning! — Helena!

Robert dignar, famnar. . . . sjunker. Helvetet triumferar. — Satan stiger fram.

En själ öfver bord?

Ja!

PARKETT.

— Hur präktig! För tusan, hvilken magnifik toalett splitter ny en riktig bruddrägt. Min själ, låter icke denna luftiga gaas en ana nå ja

— Ja, Sophie ser verkligen dräplig ut i aftton.

— Hon är den enda vackra qvinna vid hela »hoppligan». Skada att hon inte är solist. Det vore just en Helenatyp.

— Oskar tänker också skicka henne till Paaris nästa höst.

— Det kan jag icke förtänka honom. I fulare qvinna kan man förgäpa sig.

— Så du talar — han förgäpa sig!

— Nåja, det vore väl menskligt, och inte är han något helgon.

— Oskar är konstvän. Du vet hur många obbemedlade konstnärer, som hafva honom att tacka för sitt konstnärskap.

— Ja, jag vet, att man klappar barnet för ammans skull och beskyddar konsten för konst-

närens skull. Nå, hvilken i ordningen kommer hon nu att bli?

— Hur menar du?

— Som Oskar tagit under sina vingars skugga och låtit utbilda.....

— Gör mig den tjensten och spara dina vitzar till ett lämpligare tillfälle. — Om Oskar intressar sig för flickstackaren, så gör han det fullkomligt oegennyttigt och utan någon slipp-
rig bevekelsegrund, som du behagar insinuera.

— Bravo, Grundström, du förnekar dig icke. Alltid tager du den frånvarandes parti. — Nåja, gudbevars, nog är Oskar oegennyttig, rättänkande — ja, en riktig hedersplanta. När man, som han, är sekreterare i »ynglingaföreningen»,* ledamot af den »heliga synoden»**, sedlighetsvän, går i »Beskan» och till på köpet har en strängt andligt sinnad hustru.....

— Ett ord till, och jag går min väg. Vore du ej en af mina barndomsvänner, skulle jag blifva allvarsamt ond på dig, men nu känner jag dig och vet att du inte menar så illa, som din elaka tunga löper. — Emellertid är jag hågad att gå.

— Sådant snack! — tål väl skämt, vet jag. Sitt nu ned Jag förstår dig sannerligen icke. Oskar är en af dina hätskaste vedersa-

* En nykterhetsförening.

** Fosterlandsstiftelsen.

kare. Både offentligt och enskildt rider han spärr mot dig och har mer än en gång i sina gudsnådliga »ledare» i Väktaren utpekad dig som »antichrist» — och så fattar du ändå humör för hans skull.

— Hvad Oskar skrifver och talar mot mig gör han af öfvertygelse, och hvarje öfvertygelse måste respekteras. Jag är fullkomligt öfvertygad om, att han är en rättskaffens man. Hvad nu särskildt fröken Dahl beträffar så...

— Ja, det är bra..... Vi skola icke tala mer om saken. — Rysligt varmt här i afton — utsåldt hus tror jag, de kungliga på spektis — en härlig opera — sådan musik!

— Effektfull åtminstone. Men nog är Scribes libretto temligen slipprig på sina ställen.

— Ja, jag tror inte precis, att den snillrike Scribe tillhörde »federationen». Hvad fru Christierson dansar gudomligt i afton. Så smidig är ändå inte Lund. Nej, men se på lilla Dahl der, hur snällt hon figurerar nere vid rampen. Rasande vacker brunett. Är den der spindelväftunna silkedrägten med inväfda silfver..... jag tror liljor..... nej, vänta.... rosor..... nåja, det kan på det hela taget göra detsamma hvad för blommor.... Tror du inte, att den der dräkten är en liten uppmantran från Oskar? Han gör ju i manufaktur... Hvarför stirrar du så?

— Hm..... En märkvärdig likhet....

— Hvilken?

— Jag skulle verkligen ha lust att veta, hvarifrån hon fått det der tyllat

— Nå än briljantsmycket vid barmen?

— Det är troligtvis »similidiamanter» — värdelös teatergrannlåt.

— Smycket liknar på ett hår när en serafimerstjerna. — Se så der ja, nu lutar Robert sig ned och kysser Helena.

— Då kommer finalen.

— Riktigt ja, der ha vi furierne.

— Jag tycker, det är riktigt otäckt att se . . .

— En sådan vild fackeldans. — Ser du Sophie? Hur näpet hon trippar ned åt rampen med den »lede» i hälarne. Så graciöst hon batterar der till höger Med hvilken smidighet hon slingrar sig undan. Det ser nästan ut, som »hin» inte kunde anamma henne Så der ja — ändtligen! — men med hvilken tjusfull piruett störtar hon sig inte i satans armar!

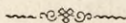
— Så oförsigtigt den der handskas med facklan. Nu sänker han den. Det har helt säkert fattat eld. Dahl är ju alldeles insvept i lågor.

— Det hör till pjesen. Lucifer uppträder alltid med eld och lågor.

— En eldhvirvel, omöjligt! — Hon brinner kastar sig . . .

— Grundström, hvart skall du hän? — Se så, nu springer han — och ridån går ned. —

Är elden lös på scenen, blir publiken stekt som sill i papper. Och inte lönar det sig att bråka för att komma ut, för det går inte. — Nej, jag blir kvar på min plats.

PARADISET.*

— Hörru mamma dul! — de' der gick allt f—n så finurligt. Dom kom glatt upp ur jorden, dom....

— Kära du, på teatern går allting, som vore det smordt.

— Jojo mensan, annorlunda får man peta och streta ute hos oss.

— Ysch din stolle.....

— H va' falls

— Låt se — ge' hit affischen. Menniskan, som flänger dernere, är väl våran mamsell, kan jag tro. Nå, Henrik, så låna mej då kika-ren..... Riktigt, sa' jag inte de'!.....

— Äh, inte ser du nånting inte — nacken och bena ja.

— Kors för f—n! — Ja, min själ, har hon inte klippt sönder släpklädningen..... Nå, si de' må ja' då säga — de' va' då rent åf ett helgerån. Tocket ett skir och tockna inväfda neckro-

* Benämning på Kungl. Stora teaterns femte rad — galleriet.

sor af silfver har en väl aldrig sett make till
— de' va' indianskt, sa' Dora Strömlund.

— Hva' i färska brunstekta strömmingar
ä de' du egentligen sitter och himlar dej öfver?

— Åh, den der hvita sidenklädningen du
mins, som va' så innerligt grann, och som jag
sålde till mamsell i förra veckan.

— Jaså, den der bru'stassen. Har du inte
sålt den förr än nu?

— Inte. Den måste hänga och lufta i fjor-
ton da'r.

— Satt stanken i så länge?

— De' gjorde den visst de' — och inte kunde
jag heller skämma ut tocket ett plagg med
karbolsyreos Ja, jag betänkte mej till
och med på affären med mamsell, men hon
hade ju blifvi' rent splitter galen i tyge'. Hon
fick också betala vackra slantar. Så illa glodde
hon, men ha' de, skulle hon, sa' hon

— För sju tunnor tu Vill du se,
mamma! Har hon inte hängt på sej diamant-
stjernan, som vi hittade hos kammarrådet. Hi, hi,
hi, de' va' kiligt' Ser du, hur den blänker,
när hon vräker sig bakut. — He, ser du, mamma,
nu kysser Arnoldsson abbedissan, ja, förbanna
mej, midt på mun. — Men — har du sett på f—n,
mamma, annars så titta nu, der kommer han . .

— Ysch, tvi vänne . . .

— Jag tror, du ta'r de' åt dej! Har du
byxis? Hä!

— Herre jestaness bevara mej — det va då ohiskt!

— Jojo du, så kommer de' att gå till på yttersta dagen, så nu vet du de'. — Men ta' dig nu en tår på tand! Här ä' pluntan Se så, slurka i dej så de' käns Ysch, hvad går åt dej? — Du ä' ju grön i syna, som ett månadsgammalt lik i rötman! håller på att få dåndimpen, tror jag . . .

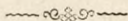
— Håll andan! Ser du inte, att dom håller på att steka sej lefvande der nere? . . .

— Dom får göra hocke' f—n dom vill.

— Åj, åj, åj, så de' brinner i mamsells klädning!

— Äh, de' ä' ju bara teaterspel. — Nu för tiden grasserar f—n lagom vackert och får blott spela sin gamla roll i kyrkorna och på teatern — Skål! A - a - a - oh! De' va' mej en styfvere jamare . . . Det »tvider», men de' »tvider» dått. Apper på f—n, så ska' du få låna en ny bok, som handlar om de »yttersta tingen». De' ä' en lärd professor i Göteborg, som gifvi' ut den. Konstigt — när jag va' grabb, så va' jag så rysligt vidskeplig åf mej, att jag inte tordes gå öfver Johannis »körgål», se'n de' blifvi' mörkt, men så fick jag samma år jag gick å läste mej fram tag i en bok om himmel och helvete och sen man läst den, har man besked om hur många fyrkar man vill ge' för både det ena

och det andra af hvad nu de der själasörjare prata — Snutt på dej, busmamma!

MELLAN KULISSERNA.

— Herr Severt, herr Severt, hvar är han!

— Här!

— Det brinner i kläderna på en af flickorna.

— Ner med ridån! Ropa Lindström! Hit med vatten och täcken!

Den olyckliga stod redan i ljusan låga. Hon snurrade rundt om, kringhvärfd af lågor, med håret i brand.

Ännu hade ingen gjort en rörelse för att komma henne till hjälp.

Der stodo furierna med sina brinnande spritfacklor, och armarne slingrade kring nunnornas smärta midjor. En mera ohygglig tablå låter icke tänka sig.

— Vatten, vatten, nej hit med filter och täcken! skrek man om hvartannat.

Gasmästaren Severt ryckte rocken af sig och skyndade fram för att kasta den öfver henne.

— Duger inte, skrek chörvaktmästaren Fredriksén och skuffade häftigt undan honom.

— Vi måste kasta omkull henne, tillade han

och försökte — men förgäfves. Hennes motstånd omintetgjorde dessa bemödanden.

Nu kom maskinmästaren Lindström framrusande ur klosterkulissen, sprang tvärs öfver scenen, grep henne om lifvet och kastade henne omkull. Sjelf föll han hufvudstupa öfver henne. Hon rullade några hvarf nedåt rampen och nu först slocknade flammorna.

Eldtungorna dansade emellertid ännu utefter den smäckra, förkolnade gestalten. Det fräste och knastrade, osade svedt kött, medan den brinnande tricoten längs efter lår och ben snörpte ihop till tusentals svarta rullar.

Man kastade en våt duk öfver henne.

Scenen var full med folk. Man trängdes och knuffades för att få se en skymt af den rykande massan, som vred och krympte sig under brandseglet.

— Plats på teatern — plats för läkaren! ropade regissören.

Doktor Grundström närmade sig och drog varsamt undan duken.

En gräslig anblick mötte de omgifvandes leka ansigten, der de med framräckta hufvuden i en tät krets lutade sig öfver denna brunstekta, ännu lefvande köttklump.

Hon, den älskliga danserskan, den lefnadslustiga kamraten, som blott för några ögonblick sedan med sina tindrande ögon, sina formers otroliga fulländning, sina förtjusande pi-

ruetter väckt den mest odelade beundran — hon nu, qvidande, med vidt utspärrade blodsprängda ögon, sprattlande med benen, fäktande med armarne i den högsta paroxysm af sveda.

Doktor S**** hade nu anländt.

— Till foyern, till foyern! ropade han. — Vi bära henne i brandseglet.

Vid första försök att flytta henne framhväste hon med nästan oigenkänlig stämman: »släpp mig, rör mig inte, låt mig dö här, jag kan inte»

— Vi måste flytta er härifrån, vi kunna inte sköta om er här, återtog läkaren. — Se så, fort

Teaterkarlarne fattade ånyo tag, och ett hjertskärande skri banade sig väg öfver den olyckligas läppar.

— Store Gud, hon skriker! Publiken Låt musiken börja! Hvar är Norman? — väsnades regissören.

— Här, men jag dirigerar inte, när en människa håller på att dö på scenen.

— Men tänker, det råder redan panik i salongen . . . och hör man henne nu skrika, blir det än värre

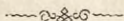
— Det ger jag f—n! För resten, ämnar ni då verkligen låta spektaklet fortgå?

— Jag sjunger inte en ton mer i afton, inföll Arnoldson, som närmat sig.

— Inte jag heller, brummade Willman.

— Mina herrar, jag ber, lugna er! — Pettersson, håll en kudde för munnen på henne, medan ni bär upp henne. — Nu plats på teatern. Changement, herr Lindström, och det genast! Låt sopa teatern, och I, mina herrar, hållen er färdiga, om fem minuter fortsätta vi. — Hedberg, du får gå ut och annonsera!

Den lille brutale regissören svängde sig om på klacken och vaggade gravitetiskt upp mot åttonde kulissen.

FOYERN.

Utsträckt på en soffa uppe i foyern låg fröken Sophie Dahl döende, men ännu vid full sans. Hon låg der naken, men ack, hur vanställd var icke denna härliga qvinnokropp. Hur bjert afstucko icke de mjellhvita, muskulösa vadorna mot de brunsvedda låren och armarne. Af det rika, kastanjebruna håret återstod blott några få testar. Skinnet på hals och bröst hängde i remsor och blottade delvis ref. och nyckelben.

Den brinnande spritfacklan hade antändt de eldfängda tarlatanskjortlarna, följaktligen voro höfterna och underlifvet värst tilltygade. Man såg blott ett enda hudlöst brännsår. Veka

lifvet deremot, från nafveln till brösthålan, som blifvit skyddadt af den tätt åtsittande korsetten, var fullkomligt oskadadt, och framträdde såsom ett bländande kvartersbredd bälte. Ansigtet var betäckt med en otalig mängd blodröda strimmor.

Biträdd af sin yngre kollega hade doktor S*** redan börjat öfverpensla de brända partierna med kalklinement.

— Kan jag räddas, eller måste jag dö? återtog den unga qvinnan upprepade gånger med matt röst.

— Kära barn, lif och död står i Guds hand, synbarligen har jag hopp. Men här kan ni omöjligt stanna kvar, vi måste föra er till Serafimerlasarettet, blott der kan ni få den vård, ni behöfver. Jag skall genast säga till om en droska.

Han lemnade rummet.

— Säg mig, fröken Dahl, frågade den unge läkaren hastigt, hvar har ni köpt den dräkt, ni bar i afton?

— Hvarför frågar doktor Grundström det?

— Åh, jag tycker bara — sade han, böjde sig ned och upptog en liten halfbränd trasa från golfvet — att detta tyg är så ovanligt fint och glänsande. Mönstret är också ganska ovanligt — invädda lotusblommor, tror jag.

— Åh, käre doktor, hvad jag lider Jag tror, jag förlorar förståndet Hvad

— Var det, ni ville veta Ja så, hvar jag köpt klädningen Jag hade sjelf sytt den Ah Men ni får icke säga någont till min mor att det är farligt att jag kan dö af det utan att jag är blott helt litet bränd, hör ni det!

— Det lofvar jag er. — Men hvar köpte ni det här tyget? Det skulle verkligen intressera mig att veta.

— Jag köpte det icke nytt för några dagar sedan hos en klädmånglerska Det var en baldrägt med släp Och så klippte jag sönder den Se så, nu vet ni det eftersom det tycks intressera er så mycket Jag köpte också på samma gång af henne den der diamantstjernan, som ligger på spegelbordet Fyrtio kronor Det var billigt pris, inte sant, men dyrt nog för mig. Alla mina besparningar strök' med Ah, jag tror inte, jag öfverlefver natten

Doktorn bleknade, och hans ansigte blef om möjligt ännu dystrare.

— Hennes adress — frågade han — klädmånglerskans?

Sårfebern hade begynt.

Kinderna brunno och ögonen lyste som eldkol. Flämtande efter andan försökte hon svara.

— Hon bor ja, hvar bor hon nu ja Men hvarför vill ni veta det?

— Jag ber er, fröken Dahl.

— Österlånggatan n:o 00 Marie
Mitt hufvud brinner Nu kan jag inte
mer Chassé à gauche

-- Hur är det med henne, frågade doktor
S*** som nu återvände.

— Hvad jag törstar, gif mig vatten, vatten!

— Här är bud från regissören. Han låter
fråga, hur mamsell Dahl befinner sig, samt om
ni har någonting emot att spektaklet fortsättes.

— Är publiken lika litet kräsmagad som
vederbörande, så må de gerna spela för mig.

Hon hade knappast hunnit tala ut, förr än
de första preludierna till tjerde akten hördes
nerifrån orkestern.

Sophie Dahl slöt ögonen, hennes själskraf-
ter voro uttömda. Man trodde hon skulle för-
loras medvetandet. — Men nej, hon reste sig i
stället upp från soffan, och med en viljekraft,
som icke blott väckte de kringstående, utan
äfvén läkarnes förundran, stapplade hon några
steg fram i rummet, fattade med sina sönder-
trasade fingrar tag i bordkanten och yttrade
hest, med af smärta sammanbitna tänder:

— Svep in mig. Låt oss fara! — Det blir
min sista färd

ANDRA KAPITLET.

SÄLLSKAPET “ B. L. ”

otarien Kulander var en smula blaserad. Visserligen hade hans ett en figurant i eld och lågor, men ridån hade strax gått ned och Frans Hedberg hade ju försäkrat, att det var ingen fara med fröken Dahl. Han stannade följaktligen lugnt qvar på sin plats, vände ryggen åt orkestern, lutade sig tillbaka mot skranket, och begynte, vridande på sina borstlika Victor Emanuels-mustascher lorgnettera de uppskrämde, nästan halfsvimmade damerna på första raden.

Han drog på munnen. — De' ä' då för löjligt, ta mig f—n, sitta de inte och lipa och bjuda hvarandra luktsalt deruppe. — Nej, nu går jag ned på Opris.....

— Go' dag på dig, Eklund är du här? Nå de' va' ju ett förbaskadt spektakel, men hon

kom väl undan med blotta skräcken? Hedberg va' inne och trösta publiken

— Hedberg ja! Men jag har hört att flickstackaren brunnit totalt upp.

— Åh, det är väl inte möjligt! — Hon var så ovanligt söt i afton. Jag fäste mig vid hennes toalett. Den va' rent af bländande, men den gick åt Nå ja, det får väl direktionen ersätta henne. Det är också ett oförlåtligt slarf. Hvart skall du taga vägen?

— Jag går ner till Blanchs och tar mig en toddy.

— Bjuder du på toddy? — Det var bra då går jag med, och ger tusan hela spektaklet. — Vänta, jag skall bara ta' min öfverrock. — Så der ja, låt oss nu kila.

De båda männen lemnade teatern, veko om hörnet vid Jakobs kyrka, samt togo vägen genom kungsträdgårdens vestra allé.

Från Blanchs café utströmmade som vanligt ett bländande ljussken. Redan på långt afstånd vibrerade luften af uppsluppna melodier ur »Läderlappen».

— Om vi bara få någon plats. Vid den här tiden brukar det vara öfverfullt.

— Var lugn du, om ingen annan stans, så är der då åtminstone plats för oss borta i sopvrån.

— Sopvrån?

— Ja ser du:

»Vi ha' en liten vrå hos Blanch'en,
en vrå, helt tätt invid tribun,
strax bakom hornet och basun,
(vi gå i musikal'ska branchen),
och bästa platsen, man kan få
för musikaliskt skoj är då
vår lilla vrå hos Blanch'en.

Der träffar B. L:s ligo samman,
serverad jemt af Petterqvist,
och der på toddy är ej brist
och ej på skämt och fröjd och gamman;
ty der en toddy delas så,
att den blir trenne — i vår vrå,
vår lilla vrå hos Blanch'en!

Nog finnas de oss vilja stuka,
och som vårt lilla Bacchi-slott
benämna för en »sopvrå» blott,
men det är idel afundsjuka,
ty de få bara titta på
hur vi ha roligt i vår vrå,
vår lilla vrå hos Blanchen.»

- Det var en glad visa.
- Det är också jag, som diktat den.
- Men sällskapet B. L.?
- Ja, hör du, det är sant, du är inte med der. Du får lof att recipiera i afton.
- Går det för sig?
- Jo bevars. Jag är ordförande skall du veta..... och på min rekommendation.....

För resten är du ju författare så du har de bästa utsigter för dig. Men har du några penningar på dig? — för ser du de' här kostar vackra slantar. Du skall bjuda på toddy öfver lag.

— Hur många toddar blir det?

— Åtminstone en åtta, tiö, och så skall du bjuda mej särskildt på två, därför att jag står fadder åt dej. Seså, nu äro vi framme.

— Stig på, go'a du, här är jag som barn i huset, sa' fan till presten och öppnade kyrkdörren. För tusan, i afton är ligan talrikt församlad. Det kommer att bli en riktigt högtidlig reception.

Kring tvenne sammanflyttade bord i första alkoven till höger om orkesterstraden, hade ett litet sällskap af omkring tio eller elfva personer slagit sig ned.

Att börja med förklara vi sällskapet B. L. som en samling af kuriosa, från hufvudstadens konst-, musik- och litteraturverld. Det fans ingen uti detta brödralag, som icke rörde sig inom periferien af det skönas verld — förstås närmare eller fjernare från det absolutas centrum.

— God qväll på er »lökar»!

— Nej titta på kulan, hva' fan är det för någonting du för med dig i kölvattnet? yttrade en hes, tjock, ännu ung man. Det var en äkta lökapparition med »stukis» på »brass». Vi bespara oss ganska mycket utrymme, då vi inskränka oss med att säga, att denne broder

mellan sina breda skuldror på en kort hals uppbar ett hufvud af påfallande likhet med den ryktbare vältalaren, pastor Fehr i Maria församling. Denna likhet i förening med den fotsida spenatfärgade öfverrock, han bar både vinter och sommar, hade förskaffat honom gillesnamnet »Färsken».

— Lökar, jag ber om ordet! Här får jag presentera för er den snillrike författaren till de Hippokratiska brefven i »Postgumman», medicine kandidaten Thor Eklund. — Seså, plats nu!

— Skubba er, »gubbar»! lät, som ur en sprucken klarinett, ett dvärglikt, svartmusligt människofenomen. En mera spindelartad gestalt låter icke tänka sig. Blek som han var och med rödkantade ögon liknade han ett vissnadt löf.

— Det var mig ett kräk-att vitza, den der Roth, utbrast sällskapet's Nestor och gillet's stormästare, den fräjdade skalden Markvall.

— Men Kräket ä' ändå inte vräkigt, invände blixtsnabbt den oförbätterlige vitzaren.

— Om inte Kräket tiger, blir det utsparkadt.

— Jag ska' ge dig en spärk, så du ska' få värk, ty märk, jag ä' stärk, som en bersärk.

— Lökar!

— Kulan har ordet, tillkännagaf stormästaren.

— Stormästare, rumormästare, skattmä-

stare, eller hvad allt ni nu beklåda för högre och lägre embetsvärdigheter inom Blomsterlökarnes förbundsliga! Härmed tager jag mig friheten att, i egenskap af ordförande, till reception anmäla kandidaten och författaren Thor Eklund! — Antages han?

Samtliga »lökarne» började nu att i takt med orkestern på ett lika uttrycksfullt som öronskärande sätt skramla med sina toddyglas så att teskedarne hoppade ur. Stormästaren bjöd tystnad samt yttrade med högtidlig röst:

— Han antages!

— Då kunna vi skrida till reception, återtog ordföranden. — »Nu är ögonblicket inne», hviskade han hemlighetsfullt i örat på recipienden.

— Till hvad då?

— Naturligtvis att bjuda på toddy. Der står vaktmästaren. Skynda dig nu!

— Elfva toddar!

— Du glömmer dig sjelf.

— Jaså, det var sant. Får jag be om dussinet.

— Citronpostmästare, bifogade Kulan.

— Så der ja, har nu hvar och en riktigt bekommit sin »postis»!

— Nej, jag blir »post festum», lät det från soffhörnet.

— Sa' jag inte det, Kräket är så litet, så det syns inte, hväste »Färsken».

— Du får lof att reqviera den trettonde

toddy, det är strängt föreskrifvet i ceremoni-
elet att alla närvarande »lökar» skola bjudas
på toddar, och Kräket bekläder ett framstående
embete inom sällskapet. Han är rumormästare.

— Lökar, fatten nu edra glas och låtom
oss helsa vår nye broder välkommen, tog stor-
mästaren åter till orda. Kandidat Eklund, jag
förklarar dig härmed för »blomsterlök».

Glasen klingade, och »skål på löken», lät
det i korus.

— Sekreterare, läs upp stadgarne för adepten!
»Kabinettssekreteraren» reste sig.

— — — Paragraf elfva: — Blomsterlök
vare vid böter förpligtad, att supa på all fisk.
— För hvarje ärlig »lök» är all mat fisk utom
ölsupa. Äter »lök» ölsupa vare han förpligtigad
att supa på sin grannes fisk. Skulle nu hela
sällskapet äta ölsupa — må äfven ölsupa som
fisk betraktas. — — —

— Nu är det Kulans tur, att i egenskap
af ordförande presentera de närvarande »lö-
karne» för den nypreparerade.

— Strax, jag skall bara dricka ur min
toddy. Så der ja, nu är det gjordt. Petter-
qvist, gif mig en »postmästare». Vi hafva re-
ception i qväll, det går hett till. Den der herrn
betalar hela rasket. — Se så, nu är jag färdig.

— Hör på Eklund. Flytta nu din stol litet
närmare min, så att jag inte behöfver tala högt.

Den der som sitter i soffan, med glasögon,

mustascher och pipskägg, höga pannan, tillbakastrukna håret, rena dragen och intelligenta ansigtsuttrycket, är just den store skalden Markvall och præses i sällskapet B. L. — Han skulle i närvarande stund hafva varit sin samtids mest framstående poetiske skrifställare, om han egt lika mycket fantasi som »Hejflinkeli», der på hans högra sida, oförskämndhet som jag sjelf, fräckhet som Kräket och insigt att ockra på sina pund som Nathan, juden der till venster om honom.

Ja ser du, det är en lök i sine prydno. Närmast honom i rang, heder och värdighet kommer jag sjelf i egenskap af ceremonimästare och »storpratare» — och Kulan känner du. Sedan i ordningen hafva vi skattmästaren Nathan, en samvetsgrann och ytterst pålitlig människa, som äfven inom sällskapet bekläder en »kabinettssekreterares» befattning.

Det är, som du ser, en vacker karl med mustascher och svarta blixtrande ögon. Hans anor äro de vördnadsvärdaste inom hela sällskapet. En son på sidolinien till Judas Ischarioth var hans stamfader, och en dotter till Jerusalems skomakare hans stammoder.

Sedan ha vi rumormästaren Orvar Roth, gemenligen kallad Kräket; nå, han talar för sig sjelf. Men säg, om du någonsin i ditt lif sett någonting mera spensligt, skört och urlakadt! Han är emellertid pigg och vitzig, erkänd

namnsdagsblåsare, tillfällighetspoet och hög »Par Brikolist», för öfrigt generalagent och gör i rapskakor och guano. — Apropos Kräket, så var det härom dagen ute och åkte i Nyheternas polisafdelning.

— För hvad då?

— Jo, du ska' få höra:

Och Kräket gick sig ut en aftonstund,

Hej! flinkeli! så glad och lusteli'.

Och Kräket gick sig ut en aftonstund,

Hopp fallala — — — — — lej.

Då mötte han en fröken, liten och rund.

Får jag följa med? — sa' Kräket. —

Nej, nej, nej, nej, nej!

Det får du visst ej

Jag bor i familj — sa' fröken.

Vid nästa gathörn stod på lur en gris,

Neuf! flinkeli! så arg och kitseli'.

Vid nästa gathörn stod på lur en gris,

Neuf! aj, aj, aj — — — — — aj.

Han gick till Kräket fram på morskaste vis.

Det var en grisett! sa' Kräket,

Nej, nej, nej, nej, nej!

Kom nu tvärt, med mej!

Qvinnostörare! — sa' grisen.

Och Kräket gick sig uti domstoln opp

Useh, flinkeli! så spak och ynkeli'.

Och Kräket gick sig uti domstol'n opp

Useh! iamej, iamej — — — — — mej.

Att böta femton kronor, pliktens belopp.

Gör nu ej så mer! — sa' domarn.

Nej, nej, nej, nej, nej!

Qvinnor rör jag ej,

Aldrig i mitt lif! — sa' Kräket.

Nå hvad tyckte du om det qvådet?

Det är jag också pappa till, ser du. — »Färsken» der, är gilletts bibliotekarie. Honom eller rättare hans pendant har August Strindberg så utförligt beskrifvit i sitt »Röda rum», att jag inte har någonting mera att tillägga. Skarprättaren eller mästermannen har som sig bör sin plats vid sidan om præses. På hans kala hjessa kan du läsa en hel galgbackes historia. »Hejfilinkeli», känner du för öfrigt. I ären ju grannar. En hvar »lök», som förgår sig ända derhän mot sällskapets stadgar, att han af præses och jury dömmes till »utblomning» blir af mästermannen skoningslöst afrättad. Vid sidan om Kräket ser du författaren till den »gyllene hästskon», en hålögd, ännu ung man, med bleka slappa anletsdrag. Det är det s. k. nyktra Y. Ser du, hur han darrar på manchetten? Af naturen rikt poetiskt utrustad, fins det väl ingen, som så bortslösat och vanvårdat sina gåfvor som han. På den tiden han ännu orkade föra pennan öfversatte han Mark Twain på ett mästerligt sätt, samt skref för öfrigt många goda bitar i både bunden och obunden form. För närvarande förtjenar han sitt bröd eller rättare sina toddar, som skandalskrifvare och tidningsreporter. Han är redan »utblommad» och blir väl en af dagarne afrättad.

Bland lökar af lägre embetsrang hafva vi först och främst Tjufgömmaren.

— Tjufgömmaren?

— Ja ser du, det är på det viset, att han har sin befattning ute på Långholmen. Han har att tillse, huruvida tjufvarne äro i godt förvar — väl gömda. Till honom står sällskapet i stor förbindelse. Han har nämligen inrättat ett blomsterlökshem uti norra flygeln på Långholmen. När lökarne bli gamla och trötta på verldsbullret, kunna de derute, genom statens bemedling och vännen Rotmos' försorg, erhålla eget rum, fritt vivre och toddy om aftarne...

Sedan hafva vi storklipparen Fritz Pripp, titulär »furste af saxen». Han är icke allenast Sveriges, utan troligen äfven en af Europas skickligaste silhuettörer. För öfrigt är han en mycket förhoppningsfull »lergök» och har utsig att en vacker dag eröfra kungliga medaljen.

— Safta på, safta på, safta på! — grymtade »Färsken». — Hvem tror ni kan sitta här längre och torka. Nu kunna ni väl ha' åsnackat.

— Ja, nu ska' vi vara tillsammans och ha' trefligt och försöka slå sönder någonting. — Se ni, jag har sutit inne hela dagen...

— Ja, det har jag med — förklarade Färsken.

— Har du?

— Ja de' har jag visst de' — på Lungmosen.

Allmänt skratt.

— Åh, herre gud, den som ändå vore full, suckade Kulan med vemodig blick på sin lilla toddysqvätt.

— I går hade jag hela tio riksdaler, dom vexlade jag i tioöringar för jag trodde att det skulle räcka så mycket längre. Jo i h—e ock! Usch ja, man kan ledsna på det me'.

— Hvar har du kommit öfver så mycket pengar.

— Jo, det får jag tala om, det var inte illa, smålog Färsken.

Vid blotta minnet föll han i sådan skrattparoxysm, att tårarne kommo honom i ögonen och hans ansigtsfärg blef alldeles pionröd. Efter att hafva sansat sig något, begynte han:

— Jo, här om da'n bytte jag bort en gammal aqvarell, som jag målat för många herrans tider se'n, ännu som elev, så ni må tro, inte var den just många ruttna lingen värd... Ja, som sagt va', den bytte jag bort mot en klocka, ni förstår, en sådan der gammal hederlig silfverrofva. Inte hade hon några visare; taflan var sprucken, siffrorna utplånade och inte kunde jag heller få henne att gå hur mycket jag än skakade henne. Då fick jag en ljus idé, jag kittade igen sprickorna, målade taflan hvit med min finaste färg och målade sedan dit

nya siffror. Allt det der stod inte på mer än tjugo minuter, se'n kilade jag in till en urmakare i sta'n och köpte glas och visare. Det kostade femtio öre. Nå kan herrn få henne att gå? frågade jag. Han undersökte henne. Nej, den är alldeles ohjelpig, bedyrade han. Nå, men herrn kan väl alltid ställa och sätta henne i gång, så hon går en stund? Han lofvade att försöka.

Jag väntade och fick, efter några minuter, min klocka stäld. Hon var half sju. Hon gick så snällt . . .

Urmakaren skakade emellertid på hufvudet.

Han fick en femtiöring till och så var det jag, som knogade ästad det fortaste jag kunde upp till juden i Prestgatan. Hva' ger ni för den här, det är en familjeklenod. Juden lyssnade. Tio kronor. Tag hit dem, jag har brådt.

Jag fick dem och se'n var det jag som flög på dörren. Jag var så förb—t rädd att rofvan skulle stanna innan allt var klart . . .

— Färsken är inte härsken.

»Sa' Kräket någe'?»

— Fy fan, vi ä' ju tretton — räknade Kulan — och måste således, om inte gamla tec-ken slå fel, hysa en förrädare inom laget. Men ve den som förråder »lökarne», honom vore det bättre att han aldrig blifvit född.

— Skål på dig, Kulan — inföll nu Nathan — »icke är jag densamme».

— »Du sade det» — skål på dig.

— Vill ni se, der kommer »Salta biten» med ett stycke färskt kött under armen! — lät Kräket, i det han pekade på en ung man som nu närmade sig med ett fruntimmer under armen.

— Hvem är Salta biten? — frågade Eklund.

— Det är »dimfiguren» som kommer der — han med det bleka, fräkniga ansigtet, bredskyggiga hatten, glasögonen och röda peruken.

— Är det också en »lök»?

— Klart! — det är »rödlöken».

— Och fruntimret?

— Är hans fästmö.

— Hvarför kallas han Salta biten?

— Derfor att han emellanåt för stadens tidningar och småteatrar skrifver »salta bitar»

— »attiskt» saltade förstås.

Hörru, »dudu», jag tycker att du borde ta andra graden med samma. Ser du, när man har tagit andra graden, så är man bror med alla lökarne, och så får du veta, hvad initialerna B. L. betyda.

Kulqvist strök upp sina mustascher och såg mäktiga hemlighetsfull ut.

— Betyder det inte blomsterlökarne?

-- Jo' vars, men det har också en djup-sinnigare betydelse, som man först får veta i tvåan.

— Nåja, hvarför inte...

— Men då får du bjuda på en omgång toddar till, betonade Kulan.

— Får gå.

»Lökar», ha'n I nå'nting emot, att vår ny-förvärfvade broder får tvåan.

»Lökarne» ansigten ljusnade. Än värre än förra gången började de skramla med sina tömda glas.

Petterqvist! Tretton postmästare. Hör du, Eklund, nu är det så godt, att du betalar, ty Petterqvist har dåligt minne och är klen i addition. — Tretton och tretton och en der till — gör tjugusju. Tjugusju toddar gånger trettiofem öre — gör... nio kronor, fyrtiofem öre. — Så der ja, lemna tian. Hvad som blir öfver får Petterqvist. — Nu begynner receptionen. Är det någon bland er, som har en ren näsduk?

Alla »lökarne» sutto orörliga.

— Jaså, är det på det viset... Okänd lyx. Har du heller ingen med dig? — Den är bra. Gif hit. Nu binder jag för ögonen på dig — och bindeln får icke borttagas, förr än jag ger tecken.

Ceremonimästaren upptog nu ur bakfickan en lång, smutsig skorem och band denna kring foten på adeptens nyfyllda toddyglas. Alla lökarne reste sig nu med glaset i hand, hvarefter bindeln borttogs.

— Skål på dig, »buse»! — ljöd det i korus. En hvar af lökarne tryckte nu den nye brodern med hand och glas, i det han sade »gask på dig» — välkommen i Bus-ligan!

— Jaså, »B. L.» betyder bus-ligan?

— Ja, ser du, B. L. är de hemlighetsfulla initialerna till gillet fem gradnamn. I första graden betyder »B. L.» blomster-lökarne, i andra graden får man veta, att det betyder »bus-ligan» o. s. v. Nu skall du betala ett öre till sjukkassan, ett till begravningskassan, två till festpotten, två till bibliotekskassan, samt tre till lökarnes byggnadskassa. Du förstår, vi ämna med tiden bygga oss en egen ordenslokal. — Detta gör summa summarum nio öre, hvilket belopp emottages af skattmästaren Nathan.

— Apropos, inföll »Färsken», så behöfver jag penningar för att binda in biblioteket.

— Har ligan då ett eget bibliotek?

— Ja, men hela biblioteket inskränker sig till ingenjör J***s brochyr om »Blomman».

— Omöjligt, invände nu Nathan, den metalliska kassan uppgår i närvarande stund till ej mer än aderton öre, samt i löpande reverser och osäkra fordringar till två kronor och fyrtioett öre . . .

— I så fall får naturligtvis biblioteket sitta emellan, men jag vill blott upplysa om att »Blomman» genom mycket fingrande börjat bli' trasig. —

— Nä, hvad nytt, lökar? — tog nu Markvall till orda. Den som nu har något roligt att berätta eller föredraga erhåller fri yttranderätt.

Det »nyktra Y» började få ansigtskonvulsioner, hvilket alltid hos honom antydde, att han ämnade tala. Han reste sig långsamt från sin plats och stödde handen mot bordet. Redan betydligt ankommen lallade han på målet:

— Bu-bu-busar! ser ni, då jag i dag d. v. s. i eftermiddag gick förbi Fritzes bokhandel, var der i fönstret exponerad en taffla målad i Paris af vår gemensamme vän Calle Larsson. — Den hade till rubrik: »La merveilleuse». — Det var en ung, skön qvinna, hvars glänsande fuktiga blick och halföppna läppar uttryckte den mest oemotståndliga längtan efter något — nå ja... En gnista af min förkolnade fantasi glimmade upp. Under vägen hit klädde jag min inspiration i följande ord:

»La Merveilleuse! Du detta namnet fick
med skäl, du barn af solbestrålad söder.»

— Skål på dig Märten! »Lökar», en skål för »La merveilleuse», »såväl i ord som färger», föreslog Markvall.

— Och nu skall jag på tarflig prosa, be-

gynte »Färsken», berätta hvad som hände mig i går qväll, när jag skulle gå hem. — Det var vid toltiden. Som ni vet, bor jag på Djurgården, ute vid Alhambra. Just då jag kom vid Alkärret såg jag en mörk skepnad stå lutad mot planket. Jag ämnade just gå förbi, då skepnaden plötsligt sjönk ihop och försvann bakom en snödrifva. Som I veten, går det många spökhistorier om Alkärret. — Jag samlade emellertid allt mitt mod och gick bort till planket — och hvad tror ni väl jag såg? — Jo, ingen mer och ingen mindre än just det »nyktra Y» ligga rak lång i snödrifvan, alldeles dö'full. Jag försökte få lif i honom, men det var nu inte värdt att försöka — Som jag tyckte, det var synd om stackaren, och jag visste, att han bodde icke långt derifrån, så lyfte jag upp honom på ryggen och släpade med möda och besvär åstad med honom öfver Djurgårdsslätten. Alldeles uttröttad satte jag ned honom på ett säte för att hvila mig en stund — han är tung, den der göken, må ni tro — och jag vände mig just bort för att torka svetten ur pannan — men så flat har jag väl aldrig blifvit. — När jag såg mig om, var »bussen» försvunnen. Jag hörde hur det »paddlade» i marken och tittade utåt vägen — och hvad såg jag väl, om inte Mårten i sträck karrièrè halta i väg utaf bara f—n. Jag ropade efter honom. Nej, det bar vidare....

— Jag tog dig för en gri-is, som ville bä-ära mig till finkan, därför knallade jag i vä-äg, hickade det »nyktra Y», och tog sig en bottenfock.

— Nå nu kommer man snart på barndop, utlät sig Markvall.

— Hvar då?

— Hos Roten.

— Har Kräket ynglat?

— Min hustru...

— In spe förstås — men det är det-samma....

— Nedkom i går natt med en välskapad arfvinge — och vet ni, han är så lik mig.

— Mätte vara snygg afföda, fnös »Färsken».

— Ja, är han bara lik dig, så...

— Små grytor koka också mat, små helgon kunna också göra järtecken, vitzade lökarne.

— Nå, när tänker du döpa eländet?

— En dag i nästa vecka och alla lökarne ska' stå fadder. Se pilten ska' med tiden bli »blomsterlök» liksom hans pappa! — Kulan, kan bara hålla käft på sig, det är inte alla som känna fadersglädje vid en spritburk.

— Går du din väg, Nathan?

— Ja, jag måste — Jag skall göra upp en affär i afton. — Go' qväll på er lökar!

— Mörksens gerning, dagsens skam»... Nå »det du gör, gör det snart»!

* * *

Musiken tystnade. Klockan hade slagit elfva. Gästerna började aflägsna sig.

— Mina herrar, klockan är nu elfva, förkunnade Petterqvist.

— Ja, det är sant, för hundra gubbar — skola vi hinna att få oss en bit på »Lungmosen» så få vi allt stampa i väg och det genast ändå.

Lökarne reste sig och de lyckliga innehafvarne af ytterplagg, togo dessa på sig, och troppade af. Utkomna på gatan, uppstod ett hviskande och mumlande lökarne emellan, hvaraf en förbigående skulle kunna hafva uppfångat: »Har du några pengar på dig?» — »Du är tvungen att låna mig en krigare.» — »Jag eger inte mer än tjugusju öre, någon får låna mig en femtioöring.» — »Jag behöfver bara tjugofem, så är jag sauverad.» — »Seså, har nu hvar och en, hvad han behöfver.» — »Tjugo, trettio, femtiofem, åttio, jo det räcker.» — o. s. v.

Lökarne gingo fyra och fyra i led, och togo vägen genom Kungsträdgården. Lifvade af toddarne och med utsigt till supé, uppstämde de enstämmigt ett af sina repertoarnummer:

Hvad en sup är rar,
 Ingen ro man har,
 Om man ej på toddyn får sig en »klar».
 Ja, nu busarne gå
 Att en bit i sig få.
 Och sjunga sedan så:
 Björnar vi ha', så det förlår,

Muntert på lyran dock vi slå,
Hej nu björnar, gutår!
Inga mynt ni få
Ännu på många år.

TREDJE KAPITLET.

D. R. BERNHARD GRUNDSTRÖM.

oktor Bernhard Kristofer Grundström, som härstammade från en ansedd embetsmannafamilj, var en son till afidne kommerserådet Fredrik Grundström.

Bernhard hade ärft sin morfars rika själsanlag, hans outtröttliga arbetsförmåga och okufliga energi. Denne var nemligen den på sin tid som skald och vetenskapsman så ryktbare S***.

Vid aderton års ålder tog Bernhard med glänsande betyg sin studentexamen vid Stockholms högre elementarläroverk.

Det var år 1868.

Flere af hans lärare, som personligen känt hans morfar, yttrade vid detta tillfälle: »Bernhard är en yngre upplaga af gubben S***.»

Också förespådde de honom en lysande framtid. Vid nitton år tog han »medicofilen». Medan han ännu läste på kandidaten, utbröt fransk-tyska kriget. Hans glödande menniskokärlek tog då genast ut sin rätt. Efterhösten 1870 landsteg han i Havre de Grace. Härifrån åtföljde han ett regemente till krigsskådeplatsen. Under hela vintern biträdde han vid sjukvården.

Efter slutadt fälttåg återvände han till fäderneslandet. Men han, den blomstrande ynglingen, den lefnadsglade »filaren», återvände blek, afmagrad, med försvagad helsa, dyster, sluten och grubblande.

Han hade också sett och upplefvat fruktansvärda saker — kriget, förödelsen, brodermordet i all sin gräslighet. Detta skräckspel hade han ständigt för ögonen.

Hvart han gick tyckte han sig höra de sårades och lemlästades suckan och qvidan. Vadande i rykande blodpölar hade han vandrat fram mellan högar af stympade menniskor — högar hvilka rörde sig likt myrstackar — hvilka sågo på honom med bönfällande, blodsprängda blickar — som gapade mot honom med skäggiga, febertörstande svalg — mot honom den medlidsamme, känslige unge läkaren, som blott förmådde så ringa.

Hvad kunde då vara naturligare än att hans rättskänsla, hat och afsky vände sig mot

detta eländes upphof — den närvarande samhällsordningen — konungadömet och militärväldet.

Han hade blifvit konfirmerad af en af svenska kyrkans största personligheter, domprosten Wieselgren. Han hade en gång vördat och älskat religionen. I sitt nittonde år hade han sista gången gått till skrift; det var i Upsala domkyrka. Ingen dref honom dertill, ingen af hans bekanta visste det. Men sedan dess hade en förändring inträffat med honom. Den af svenska staten bekostade undervisningen i naturvetenskap och medicin hade upplyst honom om lifvets orubbliga lagar — och han begynte tvifla. Han föraktade emellertid ingalunda religionen, utan började i stället grundligt studera mensklighetens högsta läror och problem. Men den akademiska filosofien var och förblef honom obegriplig, och i stället för barnatro bjöd det gamla lärosätet honom på en metafysik, som stod i uppenbar strid med de naturvetenskapliga fakta, han dagligen hade för ögonen, och om hvilkas obestriddliga sanning han genom trägna studier mer och mer öfvertygades. Ensidig var han i ingen mån, alla möjliga teologiska och metafysiska system studerade han. Då de emellertid icke stämde öfverens med naturvetenskapens positiva resultat, kunde han ej antaga något enda.

Vinterfälttåget 1870 blef för honom vändpunkten. Som tviflare hade han rest ut, som fritänkare vände han åter. Han trodde icke mer på ett lif efter döden: den illusionen hade för honom utandats sin sista suck på slagfältet. Det fans för honom icke mer någon »själ» — allra minst en odödlig; endast hjerna och nerver. Själen var blott en benämning på den lefvande verksamheten hos den grå hjernsubstansen. Han trodde emellertid på fysiska, moraliska och intellektuella lagar, och det var dessa lagar man borde kalla Guds röst i människans inre. Han trodde ej på någon öfvernaturlig, godtycklig vilja, som kunde ändra naturens lagar, men väl på en högre edning i och genom en harmonisk verldsordning.

År 1874 tog han medicine kandidat-examen. Samma år afled hans far. Större delen af sitt fädernearf använde han nu till en rundresa i Europa och studerade härunder praktisk medicin i Paris, Wien och London.

På våren 1876 tog han »licentiaten» och promoverades till doktor samma år.

Vid tidpunkten för vår berättelse eller i april 1877 stod han just i begrepp att som praktiserande läkare etablera sig i hufvudstaden. Den 1 april hade han tillträdt en större våning vid Norrlandsgatan, men som denna först behöfde undergå reparation, bodde han

ännu onsdagen den fjerde april hos sin mor vid Malmskilnadsgatan.

Sedan ett år var han förlofvad, och bröllopet skulle firas i maj.

Han var af medellängd. Hans kroppsbyggnad var späd och klen. Den såg svag och bräcklig ut denna hydda, som en stor själ valt till sin bostad. Var nu också muskelsystemet endast nödtorftigt utveckladt, så var nervsystemet så mycket rikare: det var hos honom nerv och blott nerv. Man såg det vid första anblicken. Blicken, ja det var just ur den ur de stora, svarta pupillerna med sina ljusblå iris, som denna okufliga energi och glödande entusiasm framlyste. Ja, en hvar, till och med hans åsigtens hätskaste vedersakare, nödgades medgifva, att detta ovala, fint tecknade ansigte, med sina skarpa, stränga drag, höga, vid tinningarne något hoptryckta pannhvalf, der det af nattvak och rastlösa studier blekt och aftärtdt framträdde ur sin mörka ram af omsorgsfullt friseradt hår och helskägg, omisskänligen røjde den djupsinnige tänkaren — den icke vanslägtade dottersonen af den snillrike S***.

FJERDE KAPITLET.

EN FAMILJE-INTERIÖR.

Hedan operan ännu fortgick fördes fröken Dahl till Serafimerlasarettet. Doktor Grundström skildes från henne vid vagnen. Han tog vägen öfver Gustaf Adolfs torg uppåt Regeringsgatan. Hunnen till Hamngatan, tog han af till venster, gick uppför backen och vek af till höger in på Malmskilnadsgatan. Han stannade framför ett stort prydligt tvåvåningshus.

Det var hans hem.

Hans far hade byggt huset och inrättat det på ett i alla afseenden komfortabelt och tidsenligt sätt. Under hans lifstid disponerade familjen hela huset. Kommerserådinnan hyrde deremot ut bottenvåningen och bebodde sjelf våningen en trappa upp.

Bernhard steg upp för trappan och ringde på. Ett äldre fruntimmer mottog honom.

— Ah, är det doktorn!

— Ja, min goda Fredrika, det är verkligen jag.

— Nå är det sant att en aktris brunnit upp på kungliga teatern i afton?

— Hur vet Fredrika det?

— Jag hörde det när jag för en stund se'n var nere på »Lejonet» och hemtade frökens medicin. En af teaterkarlarne kom då inrusande och skulle ha salfva och linement.

— Ja, det är sant, sorgligt nog. — Är kaptenen nere eller på sitt rum?

— Han är nere, herrskapet håller just på att spisa qväll. Var så god och stig på.

Den lilla andrutna, knubbiga gumman öppnade beställsamt dörren till en rymlig, i gammaldags stil hållen matsal.

Här satt den Grundströmska familjen svartklädd, tyst och allvarlig kring det runda, väl försedda matbordet.

För tre veckor sedan hade husets äldsta dotter afidit.

Man skönjde tydligen, ja, vid första anblicken, hur de efterlevande, der de sutto med sänkta hufvuden och dystert stirrade framför sig — hur de ännu tyckte sig se det hvitklädda liket, der det med öfvertäckt ansigte låg i den svarta blomsterprydda sammetskistan.

Doktorn närmade sig bordet. Stegen bortdago mot den mjuka mattan.

— God qväll, mamma! — sade han och böjde sig fram för att kyssa den hand, som en äldre dam räckte honom.

Det var en högväxt, smal och lutande gestalt. Hårda, årslånga pröfningar syntes hafva nedtyngt henne. Hennes förgråtna och af nattvak utmerglade ansigte skulle man ännu kunnat kalla vackert, om det icke oupphörligt skrynklats af spasmodiska nervryckningar. Ett mera etheriskt utseende än hennes låter icke tänka sig. Hvad som i yngre dagar hos henne blott varit magerhet, var nu genomskinlighet. — Det var mera en skugga, än en varelse af kött och blod. Det fans mellan denna qvinna och Bernhard en påfallande likhet: hon var också hans mor.

— God afton, käre Bernhard! — sade hon och det lät som en andehviskning.

— En sådan olyckshändelse på teatern! — Vi hafva redan sport det — yttrade en lång smärt välväxt, blekhyad brunett, der hon stod borta vid buffeten och sysslade med det ångande teköket. — Nå, du vill väl dricka en kopp te med oss, tillade hon med handen på kranen. — Ulrika, flytta fram en stol! Eller vill du kanske hellre hafva ett glas nysilad mjölk?

— Tack, syster Rosalie, hvarken det ena eller det andra.

— Du har ingen matlust i afton, yttrade nu en medelålders man, som hade sin plats till höger om kommerserådinnan. Jag deremot har icke på länge haft så god aptit som just i qväll! — Jag har nu fått ritningen. Den är mycket enkel och således fullkomligt i hennes smak. — En fem fot hög granitpelare, hvilande på ett fotshögt stenblock . . . Öfverst på pelaren . . .

— Styrmannen är här och önskar tala vid kapten Falkman — anmälde den gamla trotjenarinnan.

— Är det någonting mycket viktigt?

— Nej, det tror jag inte, han bad mig endast, ifall han inte kunde få träffa kaptenen i afton, påminna att vi i dag ha den fjerde och besättningen ännu inte fått sin månadshyra utbetalad.

— Det hade jag alldeles glömt bort. Helsa styrman, att jag i morgon kommer ned på båten och gör upp . . . Som jag sade, det är en fem fot hög granitpelare, som uppbar en hvit marmordufva med en afbruten rosenknopp i näbbet.

— En vacker tanke, svarade Bernhard med en suck.

— Oskuldens dufva med den i sin knoppning afbrutna rosen, är det icke så, bror Bern.

hard? frågade en näpen fjortonåring med naiv uppsyn och friska, fylliga kinder. Vänd till den jemnåriga kusinen, fortfor hon:

— Säg, Gerda, tror du att vi också få sådana vackra sinnebilder på våra grafvar?

— Ja, Ulrika lilla, om vi dö snart, medan vi ännu äro oskyldiga.

— Skulle ni då också vilja dö bort från mig?

— Nej, mamma, vi skola lefva för att en gång blifva din ålderdoms tröst, vi skola knoppas, blomstra och först fälla bladen i vår lefnads sena efterhöst, — det har bror Bernhard sagt.

— Ja, inföll Gerda, samma dag kusin Elvira begrofs, då vi voro så öfvergifna, sade han, att liksom trädgårdsmästaren afskär de svaga, svigtande stänglar, hvilka icke inge något hopp om att någonsin kunna uppbära fullt utvecklade blommor, eller borttrycker sådana törnrosknoppar, hvars späda fröhus blifvit maskstungna, så handlar äfven den himmelske örtagårdsmästaren med oss människor — därför är det alltid bäst som sker.

— Hvad ni ha godt minne, flickor, så snart det icke gäller edra lexor.

— Ska' nu lilla syster Rosalie lexa upp oss igen!

— Ja, hade vi en sådan lärare som kusin Bernhard, som ville förtydliga allt svårfattligt

med parabler, då vore det en lätt sak att läsa in och minnas sina lexor.

-- Säg oss, käre Bernhard, rå de stackars rosenknopparne sjelfva för, att deras stänglar äro så svaga och svigtande och att fröhusen blifva maskstungna?

— Stängeln svaghet, att den vaggar och svigtar vid hvarje vindpust, har oftast sin grund i ett murket och lifsfattigt moderstånd. Med maskstingen är det återigen en annan sak. Rosorna kringsvärmas, som I veten, under knoppningstiden af tusentals brokiga fjärilar. Fastän naturen skänkt hvarje ros en skyddande törnvakt, sänker likväl mången under ögonblick af förbländning obetänksamt . . .

— »Båd' sabel och lans». — — Åh, nu förstår jag hvad Atterbom menar uti sin »sång till rosen».

»Men kommer min fjäril, så grann som till dans,
Då sänker min törnvakt båd' sabel och lans;
På solstrålen rider han in i min borg,
Och aldrig gör Rosa den riddaren sorg.

I ensliga hvalfvet af bok och af lind
Han kysser skön jungfrun på glödande kind;
Den rodnar, lik jorden, af vällustens vin,
Vid brudqvällsmusiken från surrande bin.

Jag vet att den flygtige lemnar mig snart:
Som vattnet och ilens är kärlekens fart! . . .»

— Ja, Atterbom har rätt, kort är denna

sällhet. Knappast har den lille förödaren hunnit taga sitt offer i besittning, förr än han stinger med gadden, och flägtande vällustig svalka med vingarne, insprutar i den späda telningens fröhus den förödande larven — och fladdrar vidare.

— Så nedrigt, och jag som förut så mycket beundrat dessa stygga kräk. — Men när nu den stackars rosen ser sig bedragen och stungen, förskansar hon sig väl för framtiden mot nya anfall?

— Ack nej, denna sekundkorta fläkt af vällust blir för henne snart en vana, ett oemotståndligt behof. Dagligen, ja stundligen emottager hon nya styng, tills ändtligen trädgårdsmästarens knif gör ett slut på hennes elände . . .

— Jag har tänkt, sade nu kaptenen, som under samtalet fullkomligt frånvarande suttit och stirrat på sin ritning — jag har tänkt, att vi redan på måndag skulle kunna sätta upp monumentet. Det blir färdigt på lördag. Jag var derute i eftermiddag. Tjälén hade visserligen ännu icke gått ur jorden, men jag bad dödgräfvaren köra dit några lass grus och packa det väl . . . Du åker väl med ut, Bernhard?

— Ja, min vän, det gör jag visst.

Samtalet afstannade nu. En pinsam tystnad inträdde. Man hörde det gamla vägg

urets afmätta knäppar. Ändtligen steg man upp från bordet.

— God natt, mamma och syskon!

— Hvad, skall Bernhard redan lemna oss? — få vi inte höra någon uppläsning i afton? utbrast Gerda i en ton af gäckad förväntan.

— Det är ju ännu så tidigt, bönföll Ulrika.

— Nej, mina vänner, i afton är det omöjligt. Men i morgon afton skola vi begynna så mycket tidigare, och läsa så mycket längre. Klopstock får hvila öfver ett dygn på sina lagrar. — Nu god natt! Går Wilhelm med upp?

— Barometern har stigit. Vi få nog vackert väder, så jag tänker att om måndag... Du följer ju med dit ut.

— Naturligtvis gör jag det. Men tag nu godnatt och kom med!

Kaptenen, som syntes vara mycket tankspridd, ja nästan helt och hållet andligt frånvarande, lydde mekaniskt. Han dröjde ett ögonblick framför Rosalie, med hennes hand i sin.

— Du har alltid varit mycket lik henne, lilla svägerska, men vet du, nu tycker jag att du blir det mer och mer för hvarje dag.

* * *

Bernhard och kaptenen lemnade matsalen, och gingo upp till sina rum som voro belägna en trappa högre. Efter att hafva tändt lam-

pan, utbytt bonjouren mot nattrocken samt stoppat och öfverräckt en pipa åt kaptenen, inbjöd han honom att taga plats i soffan.

— Min käre Wilhelm!

Han tystnade plötsligt.

Den tilltalade hade med sin pennknif kratsat tobaken ur den stora sjöskumspipan i en liten hög framför sig på bordet, derefter ur fickan upp-tagit och öppnat en silfverdosa, till hälften fylld med ett brunt pulver.

Bernhard betraktade honom förstulet.

Det var en man af omkring trettio år, högväxt och bredaxlad med ett öppet, klokt och vackert, ehuru väderbitet och af solen bronsfärgadt ansigte. Hans långa, mörkbruna polisonger voro mjuka och glänsande. De stora, själfulla ögonen hade i detta ögonblick ett sorgset och drömmande uttryck.

Han tog en nypa af det bruna pulvret och blandade med tobaken, hvarefter han åter stoppade pipan.

— Käre Wilhelm, låt bli att berusa dig, innan jag hunnit tala några allvarliga ord med dig . . . Nej men, låt då bli, att tända på! Om några minuter är du ju alldeles redlös. Det här kan icke fortfara. Det är nu tre veckor sedan Elvira dog, och sedan dess har du icke varit ett enda ögonblick vid full sans. Du dricker absinth och röker opium från morgon till kväll. Jag tycker att en så pass till åren

kommen och bepröfvad man som du borde veta att på ett bättre sätt bära sin förlust, vore den än aldrig så smärtsam. Håller du ännu någon tid på så här, så smälter snart din lilla förmögenhet bort, som snö för vårsol, Du ruinerar icke allenast dig sjelf och din kropp, utan äfven dina redare och dem som tecknat aktier i din båt. — Kom ihåg det!

— Jag har plöjt böljan i femton år. Mer än en gång har jag lidit hafveri. Två egna skutor ha sjunkit under mig — ändå förlorade jag aldrig modet, men att förlisa, då man är i hamn — se den dyrbara lasten sjunka ned i grafvens djup . . .

Han stirrade dystert framför sig.

. . . Jag hade lyckats hopspara en förmögenhet och byggt mig ett eget fartyg. Ack, ännu för några veckor sedan, hur glad och löftesrik syntes mig ej framtiden. För fulla segel flög min »Elvira» mot fädernekusten. På aderton månader hade jag inte sett henne, som jag om några veckor, skulle famna som brud. — Jag kom från Ostindien, jag medförde siden, koraller, perlor och diamanter. — Ah, det var furstliga brudgåfvor. Säg, Bernhard, minns du vintern 1874? Jag hade nyss blifvit förlofvad med din syster — henne som jag älskat se'n den tid vi gingo tillsammans i dansskolan. Det var en onsdag. Vi hade på eftermiddagen varit nere på »Elvira», som

låg infrusen i Nybroviken. Jag bodde då som nu i rummet vid sidan om ditt. Det var i skymningen. En stor björkbrasa flammade i kakelugnen. Det knackade på dörren. Du öppnade och Elvira steg in. Hon hade en fruktkorg i handen. Du skämtade och sade: »Ämnar du nu gifva honom korgen?» — »Nej», svarade hon, »men om I ären snälla, så skall jag steka äpplen åt er vid brasan. Här äro stora sköna hasselnötter, som jag vet att du, Wilhelm, tycker så mycket om...» Hon satte sig der på stolen. Jag tog plats på en pall vid hennes fötter... Åh, hvilken härlig qvinna. Elden hade purprat hennes kinder. Jag har aldrig sett henne så skön och blomstrande...

— Nej, min vän, hon blomstrade icke längre då. Hon var vacker, det är sant, men det var hon ju ännu som lik. Hennes helsa var redan undergräfd. Jag tror till och med att hon redan då icke längre stod att rädda.

— Läkarna kunde ju icke säga, hvaruti hennes onda egentligen bestod. — Du trodde, att det var hysteri — men kan då denna sjukdom fortgå under årtal? — Precis tolf dagar efter min landstigning, ungefär vid samma tid, ja kanske samma dag, som vi eljest skulle firat vårt bröllop slocknade hon, sade man, likt ett utbrunnet ljus... Ja, jag fick aldrig se henne, medan hon ännu lefde... inte ens säga henne farväl, hon hade förbjudit det... Först

som lik återsåg jag min myrtenkrönta hvitklädda brud...

— Wilhelm, hvad gör du, tänder du nu pipan?

— Jag kan inte vänta längre... Låt mig vara...

— Så röka då din pipa, arme vän. Jag har inte hjerta att längre beröfva dig den söfvande tröst hon kan skänka... Svara mig emellertid på en fråga. Har du bortskänkt något af den silkesgas du hade med dig från Ostindien?

— Du menar tyget med de invälda lotusblommorna?... Nej, jag hade endast hvad som nätt och jemt behöfdes till en drägt... till bruddrägt... åt Elvira... det var så enormt kostbart... Hon fick det med sig i grafven...

Han sög begärligt djupa drag ur pipan, småningom antog den stirrande blicken ett glasartadt uttryck. Slutligen sjönk hufvudet ned mot bröstet, pipan föll ur hans hand.

Bernhard, som en stund suttit tyst med korslagda armar, tycktes blott hafva afbidat detta ögonblick. Han närmade sig nu, tog den inslumrade på sina armar, bar honom in i rummet bredvid, och nedlade honom här på den bäddade sängen. Några minuter senare gick han ned för trappan och öppnade varsamt dörren till köket.

— Har Fredrika lagt sig?

— Nej, men jag håller på.

— Fredrika får göra mig den tjensten att genast skaffa mig en liten remsa af den silkestyll, som Elvira fick till klädning. Jag vet, att du tog vara på bitarne som blefvo öfver.

— Brudklädningen, som hon fick med sig i grafven? Jo det kan jag, om doktorn är god och väntar ett ögonblick. — Se här är en bit, fast den icke är stor.

— Tack, jag behöfver inte mer. God natt, Fredrika.

Han återvände till sitt rum. Den lilla svedda tygbit han funnit på teatern låg ännu kvar i öfverrocken. Han hemtade den och lade den på skrifbordet vid sidan om den andra. Ett förstoringsglas låg på skrifstället, han satte det för ögat och började omsorgsfullt undersöka och jemföra de båda tygbitarne med hvarandra.

* * *

*

Nere i matsalen gol göken sina elfva resor. Gasen var nedskrufvad och endast en liten blåaktig låga flämtade ännu under den stora porslinskupan. Det var så tyst, att man kunde höra hur dödsuret knäppte i de murkna träpanelningarne.

* * *

*

Länge stod Rosalie och blickade ut öfver gatan. Hon tryckte pannan mot den kalla fönsterrutan. Än betraktade hon de förbigående, än den stjernströdda himlen. Ett ljus tändes nu upp i en af vindskuporna i huset midt emot.

— Så tidigt hon kom hem i qväll! Då har hon åter lyckats fånga något offer. — Riktigt, der röra sig två skuggor uppe. Gud, hvilket lif den flickan för . . .

Åter höjde hon sina blickar mot himlen. Händerna hopknäpptes, läpparne rörde sig sakta, och Rosalie bad en varm bön för den lilla vilseförda der uppe under takåsen. Sedan fälde hon ned rullgardinen, tände lampan och började i sakta mak bereda sig för hvilans.

Rummet var litet, smakfullt och bekvämt — ja, nästan allt för bekvämt för att vara bebodt af ungdom och helsa. Också behöfde man icke vid anblicken af den mjuka chäslongen, den lågt nedspända hvilstolen, fåtöljen borta vid sybordet, men synnerligast den uppslagna turkiska divanen med sitt hvita svällande innandöme af resårnadrasser och påsande dunkuddar mistaga sig på egarinnans afgjorda böjelse för maklighet och *à la* niente. Eljest andades allt här uti detta rum — om vi så få uttrycka oss — jungfrulighet. Blommor, fåglar, taflor, gravyrer, böcker och en

ouppräknelig mängd af småsaker påträffade man i hvarje smyg och minsta vrå.

Rosalie aftog klädningen och stälde sig framför hörntrymån. Det stora, slipade glaset återgaf hennes bild i hela sin längd.

Hon var smärt och välväxt med breda axlar, höghvälfd bröstborg och fyllig, ehuru ingalunda spänstig barm, men »la gracieuse»* understödde härvid naturen. Under den korta, röda flanelkjolen anade man en bred och kraftig bäckenbyggnad. Hon syntes vara skapad att göra en make lycklig och blifva en lycklig mor.

De runda, hvita armarne voro böjda öfver nacken och de små händerna med sina långa smala fingrar bortplockade hårnålarna och nedlöste de långa kastanjebruna flätorna.

Hennes fint tecknade ovala ansigtsform påminte mycket om brodern, äfvenså den gulbleka hyn och det smäktande, något svärmiska uttrycket i de stora, mörkbruna ögonen.

Ett melankoliskt uttryck hvilade öfver detta vackra ansigte — men likväl, hvarpå syftade ögats fuktiga glans, näsans öppna, fina och rörliga borrar, den något framskjutande, täckt klufna underläppen och den breda hakans lilla runda grop?

Rosalie betraktade sin bild i spegeln. Hon tycktes icke beundra den, men var det manne

* Korsetten.

icke med samma blick som Narkissos betraktade sig i källans spegel?

Denna myth har fått så många djupsinniga tydningar, att det är djerft att framkomma med en helt enkel.

Narkissos älskade sig själf, och ur denna själfkärlek förmådde intet rycka honom. Han glömde allt omkring sig — sin lefnadsuppgift — att han var gudarnes älskling — att det funnos väsen som älskade honom varmt och uppriktigt. Härunder förvandlades han till blomman med den bleka, hängande kalken — till den exempelvarnande narkissen.

Håret var snart ordnad och de glänsande flätorna dolda i sitt hvita nät. Armarne sjönko nu ned bakom ryggen, den »lille röde» uppknäpptes, gled sedan öfver hufvudet och nedsläpptes på en taburett. Korsetten lossades, barmen frigjordes, ännu några band löstes och Rosalie kastade en sista — men också en dröjande blick på den smäckra, finhylta gestalten i spegeln — närmade sig sitt hvita jungfruliga läger, skiftade ännu några plagg, utsträckte armen, drog upp täcket och sjönk med en suck mot de mjuka kuddarne.

På det lilla bordet vid sidan om hufvudgärden stod lampan, vattenkarafinen och en liten pyramid af böcker. Öfverst låg den lilla bönboken bunden i hoppets färg och prydd med *tron*, *hoppet* och *kärleken* i guldsnitt.

Hvad den såg söt ut, den lilla tingesten, och sådana brinnande bönesuckar sedan den var det synliga uttrycket för!

Under den låg den af »konungen, anno 1819 gillade och stadfästade svenska psalmbooken». Äfven denna var praktfullt utstyrd i sammetsband med inpressadt, förgylt kors och nattvardskalk. På den tredje praktfulla boken läste man:

»Hallelujah! hallelujah! Sjungom lammets lof!»

Hvilken skön och uppbygglig bok var icke denna! Sipprade icke brudgummens, den söte Jesus, eget lifsvarma hjerteblod fram mellan raderna! Voro icke dessa stanser att likna vid ett knippe af myrrham, och vederqvickande som en drufklase från Copher eller EnGedis vingårdar för den som är krank af helig älskog?

Det var också efter denna bok som Rosalie utsträckte handen. Hon slog upp den vände och läste blad efter blad, tills hennes ögon tårades och barmen häfdes under andaktsfulla suckar.

Dörren öppnades.

Rosalie kastade en missnöjd blick på den inträdande. Det var den höga, svarta gestalten med det bleka ansigtet — det var modern.

— Rosalie, mitt barn!

— Ja, mamma.

— Stör jag dig i din andakt?

— Icke kan du störa mig. Kom och sätt dig här. O, jag är så lycklig, så lycklig! Hvilka ord . . .!

— Ja jag vet, men dem finner du också i den der boken. Hon visade på vår gamla psalmbok.

— Jag vet det, mamma, men dessa ord äro mera ett uttryck för vår tid. Jesu lära blifver med hvarje dag allt klarare uppfattad, afståndet allt kortare. Allt närmare komma vi honom, och genom den helige Andes kraft lyckas det helige män att finna allt bättre ord för att . . .

— Rosalie, jag tillhör den gamla världen och älskar ej Guds ord i moderna kläder; men lemnom detta, Jag har i afton emottagit ett bref från fru Trassel. De hafva i dagarne flyttat ut till sitt landställe.

— Redan!

-- Ja, huset vid Jakobsbergsgatan, som de förut bebott, skall undergå reparation, så att de med möbler och hela sitt hushåll nödgats i år tidigare än vanligt inrätta sig ute på Evedal. Hon har nu hunnit komma i ordning, skrifver hon, och tycker det skulle vara så ofantligt roligt om du finge komma ut och stanna hos dem några veckor. De skulle nog veta att förströ dig, och det kunde du behöfva efter de sista sorgliga händelserna. Men läs sjelf.

Fru Grundström upptog ur fickan ett hopviket bref, som Rosalie hastigt genomögnade.

— Nå, hvad säger du?

— Hvad skulle jag väl säga utom tack?

— Ja, nog tror jag, att det skulle bekomma din kropp väl, men . . .

— Hvarför skakar du på hufvudet, mamma? Hvad menar du?

— Att du, sedan du blifvit bekant med herrskapet Trassel och börjat besöka deras religiösa aftonunderhållningar, tagit ganska starkt intryck af hvad du der hört och sett. Gudsfruktan är en god sak, men det religiösa svärmeriet leder lätt till sinnesrubbing och i lindrigaste fall till andligt öfversitteri, sjelfviskhet och en sorglig liknöjdhet för hvad de kalla världsliga ting. Det är hvarje människas pligt att frukta Gud och hålla hans bud samt vara nyttig för sina medmänniskor. Det är qvinnans uppgift att söka vinna en makes kärlek och förtroende, stödja och uppmuntra honom i hans sträfvanden, förljufva hans hem och blifva en god moder och uppfostrarinna af hans barn, och icke att försjunka i grubblerier öfver lifvets, dödens och evighetens ogissbara gåtor.

Fru Grundströms bleka, tunna drag föreföllo ännu mera genomskinliga och hennes ansigte erhöll ett ännu mera förklaradt uttryck.

— Men mamma, »ett är nödvändigt» — att tänka på sin själs frälsning och sin eviga salighet.

— Och den tror du blir frälst genom att dagen i ända ligga i hvilstol, stirra i taket, besöka bönemöten och studera denna öfverspända litteratur, hvars innehåll förvidit hufvudet på så mången...

— Mamma, mamma, det är Bernhards ord, jag känner allt för väl igen dem. Det är han som skickat hit dig. Bernhard, som är fritänkare, gudsförnekare... Åh, det är förskräckligt att till bror ha en antikrist.. Herr och fru Trassel, som äro de mest aktningvärdade menniskor, mina bästa vänner och som så innerligt vilja mitt eviga väl! Är då icke Irmgard själen uti flertalet af hufvudstadens barmhertighetssällskap och stiftelser för välgörande ändamål? Och är icke Oskar den frommaste, mest ansedde? O, ingen anar hur mycket godt han gör i tysthet! Hur mången har han icke räddat från ekonomisk undergång och evig förtappelse! Bernhard hatar Trassel därför att denne icke är anhängare af...

Rosalie grät och torkade ögonen med en flik af lakanet.

— Säg intet ondt om Bernhard. Han hatar ingen och talar aldrig illa om någon. Tvärtom. — Jag medger, att då jag i afton visade honom brevet, varnade han mig och

detta af orsaker som jag redan nämt. Du gör mig mycket emot om du antager inbjudningen, men du får göra som du sjelf finner för godt. — Ännu en sak. Jag har under de senaste dagarne med mycken tillfredsställelse lagt märke till att Wilhelm börjat fatta ett intresse för dig, som om icke min moderliga blick allt för mycket misstagit sig, är början till en allvarligare böjelse. Stackars Wilhelm, han sörjer Elvira så djupt, att Bernhard fruktar för hans förstånd, och det enda som skulle kunna rädda honom vore om kärleken till den döda kunde öfverflyttas på dig. Han talar också ständigt om er likhet.

Rosalies kinder blossade. Åter varsnade man i hennes ögon den fuktiga glansen.

Modern återtog med mild röst:

— Barn, tror du dig någonsin kunna älska honom? Han är ju en ung, vacker och ståtlig karl. Jag har alltid tyckt, att han haft ett angenämt och bildadt sätt att vara. En redbar karaktär har han. Jag känner honom sedan han var barn. Han har alltid varit flitig och sträfsam, har dessutom förvärfvat sig en liten förmögenhet, kan hvilken dag som helst sätta bo och jag för min del skulle med nöje se eder förening.

Tårarne rullade ohämmade utför Rosalies kinder.

— Hur skall jag tolka dina tårar, kära,

Rosalie? Vill du icke säga mig, hvad du tänker? Du känner dig väl icke sårad öfver hvad jag yttrat?

— Ack nej, mamma, men hur skall jag kunna säga dig det?

— Till din mor...

Rosalie dölde ansigtet i lakanet och hviskade nästan ljudlöst:

— Jag har alltid älskat Wilhelm...

Modern klappade henne med sin genomskinliga hand sakta på hufvudet.

— Jag visste det... Du har älskat honom sedan många år tillbaka, förr än Elvira, och kanske mera än hon en gång gjorde det.

Nu kastade Rosalie sig i moderns famn.

— Ja, mamma, det är sant. Det var en stor synd jag begick...

— Men som nu kan blifva din heliga rättighet som hans hustru.

— Men tror du då, att Wilhelm älskar mig?

— Jag tror, att han skall komma att göra det. Var emellertid vänlig och uppmärksam mot honom. Han måste ännu någon tid gråta ut.

— I afton talade han icke om annat än hennes grafvård. Ack, han skall aldrig kunna glömma henne!

— Kära barn, sorgen och saknaden äro oftast blott och bart tidsfrågor. — Nå, vill du ännu fara ut till Evedal?

— Nej, jag skall lägga dina ord på hjertat — »det är kvinnans uppgift att vinna en makes kärlek och förtroende, stödja och ...»

Hon tystnade under moderns »godnattkyss», och i nästa minut var hon ensam.

Rosalie återtog icke mer denna afton sin andaktsöfning. Hon låg länge och stirrade på det enformiga tapetmönstret.

Således skulle ändå hennes käraste dröm gå i fullbordan, detta en gång blifva verklighet hvad hon under så många nätter fantiserat -- han, den vackre, hurtige Wilhelm, en gång blifva hennes egen! O, hur säll och lycklig skulle hon icke göra honom! Hur skulle hon icke understödja och uppmuntra hans sträfvanden och förljufva hans hem! — Och hvilket hem sedan! Det skulle bli så förtjusande nätt och treffigt. Salongen skulle vara möblerad i blått, hennes älsklingsfärg. Der mellan fönstren borde en förgyld trymå placeras. Framför denna några bredbladiga krukväxter. I hörnet skulle soffan stå. Bakom denna en hög, hvit bild. Der pianot och der ... Sedan kom man in i matsalen. Der borde allt vara hållet i enkel stil. Hon såg så tydligt framför sig buffeten med sin vackra ornamentsmyckade spegeluppsats. Der glänste det blankpolerade messingsteköket. Här stod bordet, dukadt för två, men ack, hur nätt och smakfull var icke denna borduppsättning! Hon

hade sjelf ordnat allting... Friska blommor blandade sin vällukt med ett aptitretande stekos — och der kom nu hennes man — hennes käre, lille Wilhelm. Hur präktig såg han inte ut! Han var nyrakad, och hon räckte fram sina läppar för att få rakkysen. Nu satte de sig till bords. Hon lade för och uppfångade en af kärlek och tacksamhet glänsande blick... Efter qvällsvarden gingo de in i ett litet förtjusande kabinett. Hur tjock var inte mattan der, hvilken munter brasa sprakade icke i kakelugnen. Han skulle sitta på en mjuk pall vid hennes fötter, och hon sjelf bekvämt sträcka sig på en låg divan. Nu skulle de utbyta tankar och vara mycket lyckliga...

Hon fantiserade vidare. Och huru skulle hon väl kunna försaka detta ljufva, helt säkert oskyldiga nöje — att ligga och »tänka ut...»

Ja, nu lutade hon sig ned mot honom för att blifva kysst — och han kysste henne. Hvilken sällhet... Ändtligen slog klockan elfva, och det var tid att gå till hvila. Sängkammaren var näst intill... I fönsternischen stod tolettbordet med sin hvita slöja. Mattan var grå och mycket mjuk, med stora röda rosetter. — Och der borta bakom gröna, spetsprydda draperier vinkade paulunen...

Rosalie begynte stirra framför sig på ett egendomligt sätt. Hennes blickar tycktes vara fastkedjade vid tapetmönstret på väggen. Kin-

derna brunno. Under det hon med återhållen andedrägt fantiserade vidare, skakades hennes kropp af nervryckningar . . .

* *
*

De båda kusinerna, Ulrika och Gerda, hade dragit sig tillbaka till sitt sofrum. På ett litet nattduksbord vid sidan om deras gemensamma bädd brann nattlampan.

Stackars barn! Sedan Elviras död hade de krupit tillsammans i en säng och vågade icke sofva utan nattlampa. Det är så vanligt, man bär fruktan för de döda, vore de oss än aldrig så kära i lifvet.

Med armarne slingrade kring hvarandras midjor, kände de sig så lugna.

Der lågo nu de båda vårfriska bruneterna sida vid sida insvepta i långa vid hals och händer igenknäppta nattskjortor, till hälften vända emot hvarandra, en tjusande bild af oskuld och helsa.

De samtalade halfhviskande.

— O, Ulrika, så fort jag blundar, ser jag beständigt Elvira för mig! Det är precis som om hon ännu lefde. Jag tycker mig se henne stappla omkring, blek och affallen, i sin grå morgonrock, tycker mig höra hennes tunga suckar och trötta steg i rummet här bredvid . . . Hu, det förekommer mig som om det lyste genom nyckelhålet till hennes rum derborta . . .

Hör du, hur det rasslar derinne... Nej, nej, det var blott vinden, men så hördes det alltid när hon om aftnarne genomgick sina breffpackor... Ulrika, tror du, att hon har frid derute?

— Ja, ty:

»Jordens oro viker
För den frid som varar;
Grafven allt förlikar,
Himlen allt förklarar.»

— Men betänk, att dö som hon, vid ännu icke fyllda tjugosju år — att forslas ut till den kalla ödsliga kyrkogården i stället för att sätta foten inom ett eget, litet vackert hem... Åh, den stackars Wilhelm, hvad det gör mig ondt om honom. Han som från Amsterdam telegraferade till tant, att taga ut lysning, ty senast om åtta dar skulle han kasta ankar i Göteborg

— Vet du, jag trodde aldrig, att det skulle gått så fort; visst var hon krasslig hela vintern...

— Och vi som hade så brådt med att få hennes utstyrsel färdig!

— Tänk så mycket linne!

— Ja, ett helt skåp fullt.

— Och vi som suttit uppe om nätterna för att få mellanspetsarne färdiga!

— Och vi som skulle varit tärnor!

— Mins du när vi stickade täcken, hur kry hon såg ut, hur glad och munter hon var.

— Ja, så var det. Den ena dagen såg

hon frisk ut och var vid godt humör, den andra orkade hon knappt stiga upp. —

— Jag skall berätta dig någonting, som jag just nu påminner mig... Det var veckan före jul. Vi hade nyss fått ferier, och du var hemrest. Bror Bernhard var ännu inte hemkommen från Upsala... Som du vet brukade Elvira ofta gå upp på Bernhards rum och läsa i hans böcker. Jag hade just varit uppe på vinden efter hampfrö åt Pippi. Då hörde jag någon gråta och snyfta inne i hans rum. Dörren var inte läst, utan blott tillskjuten. Jag öppnade den sakta och smög mig oförmärkt in. Der satt syster Elvira nedhukad, borta vid bokhyllan. En mängd böcker och häften från nedersta hyllan lågo strödda rundt omkring henne på golvet. Jag gick försiktigt några steg längre fram. Mina steg hördes ej på mattan... En liten tunn bok låg uppslagen hennes knä. Tårarne runno utför hennes kinder, medan hon läste sida efter sida. »O, jag olyckliga... hvad har jag gjort... och nu är det för sent... jag kan inte mera lägga bort denna förfärliga vana»...

— Hvilken förfärlig vana, lilla syster? frågade jag helt högt, och gaf henne ett lätt slag på axeln. Jag trodde hon skulle svimmat, hon blef alldeles krithvit i ansigtet.

— Hvad är det för en tråkig bok du läser? — fortfor jag och tog upp boken, som

hon tappat på golfvet. Jag hann emellertid inte mer än ögna på titelbladet: »En ungdomsväns varning för ungdomens farligaste fiende», förr än hon sprang upp och alldeles pionröd i ansigtet ryckte boken från mig.

— »Att Ulrika inte skäms, att skrämmas på det viset!» — sade hon förtrytsamt, lemnade hastigt rummet och slog dörren igen efter sig.

— Tog hon boken med sig?

— Ja, och jag har aldrig sett den sedan.

— »Ungdomens farligaste fiende» är ju djefvulen. Det var bestämdt en sådan der religiös bok, som man blir besynnerlig af. — Kan- ske en af Waldenströms.

— Hvad som är säkert är, att från den stunden var hon alltid nedstämd till lynnet och mera tankspridd än förr. — Gerda, har du lagt märke till att syster Rosalie på senaste tiden också börjat se sjuk ut. Liksom Elvira börjar hon få insjunkna ögon och blåa ringar omkring dem. Allt oftare klagar hon öfver håll i brösthålan och värk öfver länderna. Går hon upp för trapporna, blir hon anfådd och får hjertklappning. Och så ojemn hon är till lynnet se'n...

— Ja, vet du, ibland tycker jag att hon är riktigt snäsig mot Bernhard, som är så snäll.

— Ja, det är därför att han vill att hon

skall stiga upp om morgnarne och gå ut och motionera i friska luften, i stället för att som hon gör ligga till tio och elfva hvar enda dag.

— Precis som Elvira!

— Ja, och så ser hon ändå lika utvakad och trött ut, när hon äntligen lemnar bädden.

— Hon har bestämdt också bleksot, tror du inte det? Tänk om hon skulle tyna bort lik-som Elvira.

— Åh, det vore förfärligt!

— Kanske det går oss på samma sätt en gång... Nej, nu sofva vi...

»Gud som hafver barnen kär, se till mig som liten är.» — — — — —

— God natt, Gerda!

— God natt, Ulrika, sof godt!

— Sofver du, Gerda?

— Nej, inte riktigt, hvad vill du?

— Jo, vet du Kisse-maja har fått fyra små svarta ungar uppe på vinden... De äro så små och kunna ännu inte se...

SJETTE KAPITLET.

KÄLLAREN LUNGMOSEN.

Hidt emot kungliga operan ligger den för hvarje stockholmare så väl bekanta källaren Kastenhof, eller som den ursprungligen hetat och ännu benämnes — »Lungmosen».

Denna källare ger oss ett begrepp om hur en kroglokal i Stockholm såg ut för femtio år sedan, ty skänk, flaskor, glas, stolar och bord hafva i mannaminne icke undergått någon modernisering.

Bland toddylagen och de små träborden kan man vara öfvertygad om att påträffa en mängd originela figurer.

Med korslagda ben och det långa, rödbruna helskägget böljande nedåt magen, sitter »Svamp-Johan» här, sin vana trogen och läser sina

aftontidningar medan han smuttar på sin tuting. Alla svampar och deras egenskaper känner han, utom — tvättsvampens.

Borta i ena hörnet sitter en gammal korsångare från operan. Man har nu sett honom der i minst trettio år, afton efter afton, vid samma tid, på samma stol och vid samma bord. Midt emot honom sitter en annan pensionär från gustavianska konstinstitutet, med ofantlig mage och långa gråa hårstripor ringlande utefter skuldrorna. På den tiden han ännu tillhörde kapellet och orkade föra stråken hade han rykte om sig att vara en ytterst skicklig violoncellist.

Vid ett annat bord sitter en icke mindre ryktbar personlighet, nemligen folkskalden Pehr Thomasson, med sin kära romtoddy framför sig och sugröret i darrande hand.

Vid sidan om honom sitter den i förra kapitlet omnämde »rödlöken». Det är en ung man om tjugotre år, lång, ranglig växt, eldrött hår och blekt, skägglöst, gulfräknigt ansigte.

»Farbror Pehr» har med synbart intresse åhört den unge poetens sista, ännu otryckta opus, och han upprepar sista versen med eftertänksam min:

»Poeten han rimmar från morgon till qväll
för en slaut,

Och tackar sin gud, att hans vers blir en
smula bekant.

Bland glammande bröder, bland löjen och tårar

Han skrattar åt vemodets bleknande dårar —

Men nog blöder ett sår

Och nog skimrar en tår

Uti 'smyg.»

— Hör du, John, det var inte illa. Det tror jag vi skaula pau, begynte nu gubben på bygdemålet.

— Suga på — menar farbror väl?

— Som du vill. — Vet du bror, du har nej gu' inga dauliga poetiska anlag, och om du inte dricker ihjäl dej sau...

— Dricker ihjäl mig?

— Ja, det händer ofta... Ser du, pau den tiden jag och August Blanche, Svante Hedin, Hedlund, och hela det der kotteriet brukade sammanträffa om aftnarne på »Tre Remma», nog mins jag dau många unga pojkar, som skrefvo vers och lofvade att med tiden blifva stora poeter och författare...

— Nåå?

— Di drack min själ ihjäl sig allihop, och di som inte sluta' i rännstenen gick det inte mindre ynkligt för. En gick in vid gardet, en annan slutade med att skrifva falska vexas och kom på Långholmen, en tredje skickades af sina slägtingar till Amerika, en blef aktör, en kypare, en lefver ännu här i Stockholm och

är bränvinspoet, en har blifvit skandalskrifvare och skrifver i Jul- och Pauskagrisarna . . . Jo, det är lika säkert som att två gånger två är fyra, att det der »fyllet» som de mesta konstnärer och författare ä' så begärliga efter, därför att det gör dem glada och lifvade, ändå förr eller senare bringar dem på fall.

— Det tror jag vi »suga» på, farbror.

— Ja, du skrattar, men min själ om några år suger du också och är lika oförmögen som jag att föra glaset till munnen. — Ser du derborta i kroken, den som ser så luggsliten ut och har hål på stöflarne sau att taurna krypa ut.

— Han, gubben der med det långa hvita skägget?

— Ja, — han är nu öfver sextio år. Du må tro, att det har en gång varit en betydande man. Det är vice häradshöfdingen och filosofie doktorn Elof Lindman, f. d. redaktör af Nya Dagligt Allehanda, på sin tid det skarpaste hufvud vi hade. Innan han började bråka med politiken var han en daglig och gerna sedd gäst på kungliga slottet, enkedrottning Desiderias stora favorit, och därför att han var så skicklig i franska språket fick han hvarenda dag föreläsa franska tidningar för henne. Han var äfven afidne prins Gustafs personlige vän. Lindman var nemligen inte blott en skicklig pianist, utan äfven rent af ett musikauliskt geni. Också påstås det, att

prins Gustaf tillsammans med honom utarbetat både ord och musik till »Rosens doft». — Det var han som tvingade ministären att afträda fyrtisju.

— Men hur har han kommit så på dekis?

— Ja, säg det! Nu har han emellertid under många herrans år fört en jemmerlig tillvaro. . . . Se nu tar han den femte supen till den lilla matbit han håller på förtära.

Dörren öppnades och en lång rad a »blomsterlökar» tågade in, helsande till höger och venster — »Go' qväll, farbror Pehr!» — »G'afton på Rödlöken!» — »Nej titta på Salta biten, hur han lapar absinth — han är oförbätterlig.» — »Hur mår du, lilla svamp-pappa?»

Lökarne lemnade snart källarelokalen och klefvo upp i den två trappsteg högre belägna matsalen. Endast »Kulan» och »Hejfilinkeli» dröjde ännu framför ett bord, vid hvilket en uti denna lokal mindre ofta sedd gäst, intog sitt kaffe.

— Vågar jag verkligen tro mina ögon? Nå, det var någonting alldeles nytt, att få se dig på »Lungmosen», min käre Bernhard!

— God, afton, Hejdemar, god afton, Kulander! — Ja, jag medger att jag verkligen är en sällsynt gäst på »Lungmosen», men i afton hade det sina skäl. Jag har nemligen gått hit i afsigt att träffa dig, Filèn.

— Såå inföll Kulander — det var förba-

skadt roligt. Stig då upp med, så få vi ta' en bit tillsamman. Vi ska laga så att vi få ett eget bord.

— Tack, tack, min vän, men jag måste tala alldeles ostörd med Filén. Har Hejdemar lust att stanna här nere hos mig, så gör du mig en verklig tjenst, om du lemnar oss ensamme.

— Hvad fan kunna ni ha' att prata om, som jag inte får höra? — Nå, det är väl affärer, kan jag förstå. — Jag skall strax gå min väg. — Nå, du försvann, du?

— Jag gick upp på scenen.

— Hur var det med Sophie?

— Det låter inte beskrifva sig. Hon är utan hopp.

— Det är ju himmelskriande... och så kom ändå Hedberg fram och annonserade att det alls inte var farligt... Nej, jag får nu gå upp till dom andra... Adjö med er, gubbar, vi träffas väl sedan.

Knappast hade notarien Kulander hunnit lemna rummet förr än Hejdemar Filéns såväl hållning som ansigtsuttryck undergick en märkbar förändring. Det var som om all hans »blomsterlökssaftighet»*) sinat ut i samma ögonblick han vände »ligan» ryggen. Han slog sig förtroligt ned vid sidan om Grundström.

— — — — —

* Witzigt uttryck inom »ligan.»

En fjortonårig ganymed ombesörjde serveringen uppe i matsalen.

Kulander tog plats vid det stora runda bordet, kring hvilket blomsterlökarne redan slagit sig ned.

— Ja' ska' ha en bit stekt njure, en sup och ett glas svagis, reqvirerade Kulan.

— Och jag kan få en bit kräftor***) med smör, bifogade Eklund.

— Seså, ska' man nu inte få äta hvad man vill, utan du ska' sitta och bråka, knorrade »Färsken». Jag må väl få ta hvad jag vill; du betalar kanske biten för mig, hva'?

— Hva' gruffa ni för? väsnades Kulan.

— Åh, det är den der förbannade Kräk roten, som aldrig kan hålla käft på sig.

— Jag sa' bara att »Färsken» lefver på svinaktigheter. invände nu denne I går qväll åt han en bit kallt stekt fläsk med stufvad potatis, och nu har han reqvirerat en svinfot med rödbetor, och derfor frågade jag, om inte alla de svarta prickarna han har i ansigtet, och som han utger för hudmaskar, möjligen skulle kunna vara trikiner.

** Enär det helt säkert finnas många af våra läsare som icke äro invigde i hufvudstadens värdshusmysterier, så få vi lemna följande upplysning: På källaren Lungmosen kan man utaf allt hvad som erbjudes på matsedeln erhålla en s k. tjugofemöresbit, hvilken stundom icke blir just så oanständig, åtminstone i förhållande till det låga priset.

— Halfvan går — sjung hoppfalleralalala!
uppstämde nu lökarne i korus.

Vi låta nu lökarne »gaffla» i fred, förtära
sina bitar, taga både halfvan och tersen och
nedstiga i källarsalen.

— — — — —
... Det var alldeles påtagligt, fortfor Grund-
ström med lågmäld, nästan hviskande röst —
att de gått igenom samma väfstol och voro bi-
tar af samma räcka. Dessutom passar beskrif-
ningen: »höghalsad klädning med släp» — full-
komligt in på hennes svepdrägt — Jag kände
mig också så uppbragt, att jag icke gaf mig
någon ro, utan genast skyndade hem till dig.
— Man underrättade mig, att du var att träffa
mellan tio och elfva i Blanchs kafé och mellan
elfva och tolf på »Lungmosen». Följaktligen
gick jag hit, som jag vet att du i egenskap
af detektiv...

— Tst, tst! — ingen anar mitt förhållande
till polisen... Jag skall gerna stå till din
tjänst...

— Jag räknar också på dig.

— Här har en likplundring blifvit begån-
gen. — Det tror jag för öfrigt icke är någon-
ting ovanligt.

— Samhället vimlar tyvärr af vilddjur,
hvarför skulle då icke hyenan också vara re-
presenterad, munlade Grundström dystert för
sig sjelf. — Det är emellertid gräsligt, återtog

han högre — att icke ens låta de döda få hvila i ro! — Att gräfva upp lik blott för de ras lumpna svepning . . .

— Åh nej, så knapp är affären inte. Det är nog en bisak. Nej, det är kadavren, som de sälja till vetgiriga läkare. Det är också blott för intressanta subjekter som de göra sig besvär, och detta ofta nog på beställning . . . Åh, herre gud, hur många kadaver smugglas icke in och ut nere på institutet. Kunde bara den gamla likboden sqvallra, så . . . Men allt det der känner du bestämdt till bättre än jag, efter som du sjelf hör till kåren.

— På min heder nej! Jag har aldrig varit med om några liköppningar i smyg. Men nog tilltror jag en och annan kollega ganska rusliga saker i den vägen, då de af vetenskapligt nit . . . men jag vet intet . . .

— Såå. — Nåja, det är också bäst att låtså som om man ingenting vet. Det är ett allt för ömtåligt ämne att vidröra, synnerligast som om man ingenting kan bevisa. — Apropos din syster, hvad var det egentligen för en sjukdom hon dog af?

— Enligt min tanke var det hysterisk tärsot.

— Det vet du då icke med säkerhet — alltså ett mindre vanligt fall? — Hvem skötte henne?

— Doktor H.

— Jaså, doktor H . . . hm . . . Ja, jag lofvar

att åtaga mig den här saken. — Österlånggatan n:o 00, så var ju adressen? Det är maskeradbal i natt uppe hos Wallman i Södra Salongen. Jag har ämnat mig dit. Vi slå efter en gardist, som rymt från Långholmen.

— Från Långholmen?

— Ja, han var dömd till sex månaders straffarbete för subordinationsbrott. I förrgår natt schappade han.

— Men du är ju icke maskerad!

— Mask, peruk, lösskägg och mina verktyg bär jag alltid med mig i öfverrocksfickan och i västfickan har jag mina bindmaterialer.

— I västfickan?

— Alldeles ja. — Se här.

Han öfverlemnade åt Grundström en helt liten flaska. Grundström läste på etiketten:

— Kloroform. — Ja, det är sannerligen inte illa!

— Kemien är en god bundsförvandt för en hvar som förstår att rätt begagna den. — Klockan slår nu strax tolf. Då är det tid för mig att gå. Jag kan ju taga vägen genom Österlånggatan och se efter, huruvida det fins något klädstånd i det uppgifna huset.

— Om du väntar ett ögonblick, tills jag betalt mitt kaffe, så går jag med. Det är så vackert väder i afton, att jag har lust att göra en promenad. Jag kan ju följa dig till slussen. Vaktmästare!...

STOCKHOLM NATTETID.

Det var en kall stjernklar natt. Gaslyktorna brunno ännu, men bättre än Stockholms gasbolag upplyste den gnistrande stjernhimlen stad och vatten.

Någon nattlig tystnad hade ännu icke inträdt. Vagnarne rullade bullersamt fram öfver de hårdt frusna gatorna.

Grundström och Filén togo vägen öfver Gustaf Adolfs torg. Från operakällaren hördes ännu skramlet af glas och porslin, och »Andalusiskan» var som vanligt ett tillhåll för uppslupna och högljudda orgier.

Norrbro passerades. Härunder brusade strömmen och bröt sitt mjölkhvita skum mot parterrens stenmur.

Utanför La Croix' kafé hade ett antal ungdomar lyckats få ett litet trefligt gurgel i full gång.

Qvinnor med sminkade kinder och svansande gång gingo väntande trottoarerna upp och ned.

Och der låg nu Fyrkanten, den mörka grånade Tessinska borgen: en bit förstenad svensk historia — förutsatt att Geijer har rätt

Efter att hafva passerat Stadssmedjegatan, veko de af till venster, gingo upp för Storkyrkobrinken, förbi Slottskyrkan, tvärs öfver Stortorget till Svartmangatan. Då de gingo förbi Medicinalstyrelsen, sprang en katt öfver gatan. I detsamma slog klockan tolf i Tyska kyrkan.

— Tvi fan, sade Filén och spottade tre gånger framför sig. — Inte för att jag är skrockfull, men jag har lagt märke till, att det der icke bådär någonting godt. Vi få nu se, hur det går.

— Hvilket — hvad för någonting?

— Såg du ej, att en katt sprang öfver gatan?

— Nåja, der springer han tillbaka igen, inte har det någonting att betyda.

— Vidskepligheten uttyder det emellertid som ett förebud till äfventyr.

— Men när han springer tillbaka?

— Att man undkommer utan vidare obehagligheter.

— Jag är inte det ringaste vidskeplig.

— Inte jag heller . . . Men här ha' vi Österlånggatan. Nu ska' vi se efter på numren . . .

Riktigt, der ha vi N:o oo . . . Jo, här är verkligen ett klädstånd . . . »Maria Tillbergs handel med begagnade kläder, linne och skodon m. m.» — Tyst, jag hör någon nalkas! Vi dra' oss tillbaka i portgången!

Tvänne personer närmade sig från Köpmantorget. De samtalade lifligt. Då de passerade porthvalfvet, yttrade den ene:

»Det är en qvinna med bildning och ett sätt, ta' mig fan» . . .

»Et vous croyez certainement qu' elleest une pucelage? Parbleu! J' en suis bien aise, mais je ne le crois pas. — Eh bien! Supposons qu'elle est une fille decente et on l'attrappe malgré lui, alors il est un viol parfait.»

De veko om hörnet och gingo utför gränden. Efter några ögonblick hörde man en port öppnas och stängas.

— Jaså, mina gunstiga herrar, utbrast Filén — ni äro återigen ute på äfventyr. Nå, jag gratulerar.

— Kände du dem då?

— Tror, jag det. — Stockholms elegantaste roué, hvem känner inte honom.

— Inte jag åtminstone.

— Det är omöjligt att du inte skulle känna den gamle don Juan! Den der med stora näsan, slokhatten, hvita skägget och kappan med uppvikna kragen var ju ingen annan än den bekante, — han hviskade ett namn i Grundströms

öra —, förklädd förstås. Och den andre i höga hatten och svarta mustascherna är hans »skaffare» — hans spårhund efter vackra qvinnor, med ett ord hans Leporello — en fin pojke må du tro. Han är impressario när det så lämpar sig, eljest agent och requisitor för småteatrarna, konsthandlare, börsspekulant, kopplare, kommissionär för ett handelshus i Hamburg, arrangerar af små spelpartier — ja, gud vet alla de yrken han drifver. Hör på, min bästa bror — jag har lust att spionera på de der båda herrarne och ger tusan i Wallmans maskerad. För mig får gardisten gerna dansa i afton...

— Men hvad är det då frågan om?

— Jo, ser du, der i gränden ligger ett sådant der hus, på hvars skylt man läser »*Rum för resande*». — Det var dit de båda herrarne styrde kosan. Ja, jag får väl säga dig god natt då, ty du lär väl ej ha lust att göra mig sällskap.

— Hvarför inte?

— Men du är ju förlofvad — går det an?

— Jag gör det ju ej för mitt nöjes skull. Lider samhällskroppen af bölder, så är det väl läkarens skyldighet att studera dem. Nödgas icke läkaren mången gång gräfva och fördjupa sig bland inelfvorna i ruttna, stinkande kaver? — En läkare får icke vara äckelmagad, såvida du vill utforska sjukdomsorsaken och bota sina medmänniskor från liknande fall. De

flesta fysiska sjukdomar, hvaraf människosläg-
tet lider, hafva sin grund i det bestående sam-
hällsskicket . . .

— Nä, som du vill.

— Men hur tänker du komma in?

— Åh, det har ingen fara. På sådana
ställen brukar man kunna komma in vid hvad
tid på dygnet som helst. Men jag får väl
snygga upp mig en smula.

Han upptog ur fickan en stång skäggvax,
vred upp mustacherna, pådrog handskar, place-
rade en glasbit — en sådan der »enkeltjusare»
— i ögonvrån, stack käppen under armen och
påtände en cigarr.

— Nå, hvad tyck's? Ser jag inte ut som en
fulländad snobb? Komma vi nu raglande ut-
för gränden, knacka på och jag frågar, med
lallande stämma, efter lilla Rosa, så kan du
vara lugn för att vi nog slippa in. — Men här
kommer mannen som jag väntar.

Det var nattposten.

Filén gick bort till konstapeln och hviskade
honom någonting i örat, hvarefter denne gjorde
honnör och fortsatte sin rond.

— Seså, nu gäller det att spela »*bon vivant*».
Tag mig under armen, så ragla vi nedåt. Filén
satte hatten på nacken och gnolade:

»Pirum hvarenda qväll,
Kärlekens makt är stor» . . .

Han stannade framför det ofvan nämnda huset, öfver hvars port man läste: »Rum för resande». Fönstren i alla tre våningarne voro försedda med täta och väl tillskrufvade träluckor.

Filén klappade nu fyra gånger med händerna. Efter några ögonblick öppnades en lucka i andra våningen och ett hufvud visade sig i den mörka öppningen.

— Hvem ä' de'?

— Det är jag, löjtnant Sidensvans.

— Hvem söker ni?

— Förstår du inte att jag vill träffa Rosa, du lilla satunge deruppe!

— Hon ä' rest till Finland.

— Till Finland? Nu igen; det är ju inte länge sedan hon var der. Nå, då är väl åtminstone Aura hemma?

— Ja, vänta ett ögonblick, ja ska' komma ner och öppna.

Porten gick nu upp, och åtföljd af Grundström klef Filén öfver den höga tröskeln.

Trappuppgången var svagt upplyst. Dörrarne till en mörk tambur stodo öppna. Från fönstret i detta mörka rum höll nattvakten utkik öfver gatan.

Filén, som tycktes vara fullkomligt hemmastadd här, öppnade dörren till salongen. Förutom en stor taklampa var detta rum upplyst med här och der på väggarne upp hängda lampetter. Fönster och dörrdraperier

voro af blå, urblekt ylledamast. Öfverdraget på hörnsoffan och stolarne var af samma kvalitet, ehuru än värre åtgånget, slitet och nerfläckadt. Glaset i den förgyllda spegeln mellan fönstren var sprucket. Den en gång dyrbara och ännu mjuka golfmattan var så luggsliten och nedsmutsad, att man hvarken kunde urskilja färg eller mönster.

Tillbakalutad i soffan satt en liten, spenslig man af omkring femtio år. Ett mera fult och motbudande utseende påträffar man lyckligtvis sällan. Om man tänker sig ett triangulärt, knotigt, köttlöst ansigte, med gulgrå hy, spetsig haka, tunna, fullkomligt färglösa läppar, glesa, stripiga, utstående mustascher, som påminna om kattens murrhår, en uppåtböjd näsa med ofantligt vidgade näsborrar, och vid högra näsvinkeln två karbunklar, en större af en ärtas storlek och en något mindre, och om man nu lägger härtill en gul, veckad panna, buskiga ögonbryn och slappa ögonlock, hvilka beslöja de utstående, blodsprängda ögonens lurande blick, så är porträttet färdigt och vi hafva, vi försäkra det, i ingen mån öfverdrifvit dess vederstygglighet.

På divansbordet framför honom skräpa ett halft dussin urdruckna porterflaskor, och i andra soffhörnet med fötterna i hans knä vräker sig ett ungt fruntimmer i morgonrock och med en blossande cigarr i munnen.

Vid ett litet sybord i fönstersmygen sitter en annan ung tärna i utsökt toalett, lutad öfver sin tapisservisöm. Midt emot henne sitter en ovanligt vacker brunett och studerar tidningen Fäderneslandets polisafdelning. En intagande blondin, föga äldre än sexton år, håller just på att öfverrätta en brinnande fidibus åt gubben i soffan. Hennes urringade, blå atlasklädning, med sin rika garnering af gula, nerfläckade spetsar, framhäfde med beräknad effekt hennes smärta midja och yppigt svällande, man skulle kunna säga, brädmogna former. Skälmskheten strålar ur dessa lifliga blå ögon, löjet sväfvar på hennes krökta, fylliga läppar, medan en liten rosenröd tungspets framröckes mellan de vackraste hvita tänder.

I stället för att tända sin cigarr begagnade sig den gamle herrn af tillfället att trycka en lång kyss på den blottade arm, som behagsjukt framsträcktes mot honom.

— Seså, din gamle stut, hur länge skall jag stå här och hålla eld åt dig?

Hon uppfattade i detsamma den illfundiga blinkning, som vänninnan i soffhörnet tillkastade henne. En snabb manöver med handen, och fidibusen fräste i mustacherna.

— Akta sig rektorn, det brinner i murrhären. Blås på dem!

— För fan, min mustasch!

Stor tablå! Fruntimren gapskratta.

Filén ansåg det nu vara lämpligt att göra sin entré.

— God afton, lilla Svea, yttrade han, och närmade sig den unga flickan, som höll på att kikna af skratt öfver sitt lyckade puts.

— God afton på dig, du stiliga »grad»! Men hvad är det för en söt gosse, du har med dig der? Han ä' då inte nå'n löjtnant, de' ser jag. — Hur många halfva porter får jag ta' in — helt eller halft dussin?

— Hvarken helt eller halft. Nej tack, Svea lilla, men...

Filén hviskade henne någonting i örat.

— Aha, du kiliga unge! De' ska' då gå »värm till»? — Vänta här ett ögonblick, jag ska' springa ned och tala med fröken.

Hon dansade ut ur rummet.

— Hvem är den der sybariten, — känner du honom?

— Till en början sätta vi oss, och sedan måste du se mindre högtidlig ut. — Du ser ju ut, som om du skulle träda upp och hålla föreläsning. — Jaså, du vill veta, hvem han är, som låter sparka sig på näsan af den der sjelfsvåldiga ungens tåspets? — Jo, det är rektor vid en af rikets förnämsta »pedagogier».

— Han har då blifvit afsatt?

— Nej, men han åtnjuter tjänstledighet sedan tre år. En af Stockholms ryktbaraste

ögonläkare ger honom hvarje termin nytt intyg på »onda ögon.»

— Och han utbekommer lika fullt sin lön?

— Sin fulla lön. Han bor här i Stockholm om vintrarne, läser sina tidningar, går på teatern och tycker, som du ser, om ett litet oskyldigt skämt så här efter midnatt. — Men jag ser på dina miner, att du icke finner dig väl i den här atmosfären.

— Inte sant, det är en skön samhällsordning vi ha!

Grundström log bittert, men ögonbrynen voro rynkade, och — det såg ut, som om han inom sig gjorde ett heligt löfte att skapa ett nytt samhällsskick. För första gången sedan vår berättelses början framskymtade hos honom — »demagogen».

— Nödgas vi stanna? frågade han och tände en cigarett.

— Ja, tyvärr, men som jag hoppas ej rätt länge här i rummet.

— Det här är ju ett riktigt etablissement!

— Man kan kalla det hur man behagar. Det går emellertid och gäller för ett »hotell för resande». Och på sätt och vis är det ju äfven ett sådant. Det här är t. ex. buffet- och samtalsrummet. Här uppehålla sig hyresgästerna, läsa sina tidningar, prata och förfriska sig med vin och porter. Alla soffrummen äro belägna en trappa högre upp. Det är natur-

ligtvis blott och bart en märkvärdig slump, att de år efter år endast bebos af fruntimmer. Ja, de fruntimmer du här ser äro alla resande, som för längre eller kortare tid nödgas uppehålla sig i hufvudstaden för affärer. Om man emellertid vill göra sig besvär och se efter på ett visst konto i polisens annaler, så skall man der finna deras respektive namn och karakterer på det noggrannaste specificerade. Men hur skulle väl en hotellvärdinna kunna hålla reda på de yrken, som hennes hyresgäster idka? Derom sväfvat hon ständigt i den naivaste okunnighet. Gästrummen deruppe äro emellertid lika dyra, som de bästa på »Grand» och »Rydberg». De kosta från fyra; ända till tio kronor per dygn. Att de unga damerna mycket ofta emottaga besök af »bröder och kusiner», deremot kan värdinnan naturligtvis icke hafva någonting att invända — och hon gör det icke heller. Skulle obekanta främlingar förirra sig hit och begära rum öfver natten, så uppfyller man deras önskan, såvida den husvillie faller värdinnan eller rättare hyresgästerna på läppen, eljest blir han helt enkelt underrättad om att alla »rummen äro upptagna». Nå, är detta icke i öfverensstämmelse med god ordning, hvaba? — Åtminstone ha vederbörande ingenting att anmärka deremot. — Men lyssna!

— Jag hör doft och ötydligt, men det måste vara långt härifrån, ett sorl af glada

röster blandadt med glasens klang. Antagligen ett dryckesgille här i närheten. Nu sjunga de:

»Under skämt och skratt och sång
Natten går sin jemna gång
Och vid glasens muntra klang
Blifver natten aldrig lång.»

— Jo, jo, man har en liten bacchanal i natt dernere hos gumman Strömlund. — Der ha' vi emellertid Svea.

— Frun är sjuk och fröken Dora har fest i afton och kan inte sjelf ta emot. — Nå, hvilka damer tänken I att bjuda? Amanda, Terèse, Hildegard och lilla Svea äro lediga.

— »Inga damer, inga damer, så är paroll'n för oss i natt», sjöng Filén ur den populära operetten »Lille hertigen». — Nej, mitt englabarn, vi vilja supera utan damer — alldeles ensamma.

— Åh fan, ä' de' på de' viset! Men jag hoppas, att jag åtminstone får lof att passa upp herrskapet — ty frun der, hon pekade på Grundström, — kan väl inte servera sjelf? Kommen emellertid nu med, mina små kusiner!

— Hvad menade den slynan med »frun»? hviskade Grundström i Filéns öra, under det de gingo utför trappan.

— Bah, hon är tokig, bry dig inte om, hvad hon pratar!

— Men hvart för du mig?

— Till fru Strömlunds lilla privatvåning två trappor ned.

— Två trappor, då komma vi ju ned i källaren?

— Du får strax se.

Svea gick först och visade vägen.

Genom en lång mörk gång kommo de in i ett rymligt kök, på hvars spis åtskilliga god bitar fräste.

Kokerskan höll just på att klyfva och lägga upp hummer och köksan var fullt sysselsatt med att bryta upp ostron. Ingen af dem tycktes hafva tid att ens vända på hufvudet. Från köket inkommo de uti ett större hvardagsrum. Här såg man två höga hörnskap. Dörrarne stodo öppna. Det ena var från ofvan till nedan fylldt med glas och porslin, och det andra med flaskor, krus, syltburkar och bleckaskar. Till det tredje hörnet styrde Svea sina steg. Med en inbjudande gest slog hon här upp en dörr på vid gafvel.

— Hvad nu? frågade Grundström förvånad.

— Stig på, ser ni inte, att vi ha' trappnedgången här i hörnet.

— Filen var redan försvunnen i den mörka öppningen. Grundström steg nu öfver tröskeln och varseblef en liten, smal, mattbelagd trappa.

— Smal är den väg som bär till saligheten, hviskade Svea i det hon helt ogeneradt

kysste den nedstigande Grundström i nacken. Till »oenster», till »oenster», ropade hon och halade sig hastigt utför trappan. Hennes utrop så väl som hon sjelf kom emellertid för sent.

Om det var afsigtligt eller blott misstag nog af Filén, som genom Grundströms långsamma nedstigning hade vunnit en half minuts försprång var redan uppe i den rikt upplysta högra korridorren. Dörren till ett litet utomordentligt prydligt kabinett stod på glänt. Golfvet var betäckt med en tjock blommig brysselmatta, väggarne med röda spetsprydda draperier, speglar och skabrösa oljetryckstaflor.

Midt på golfvet stod ett dukadt bord fullsatt med ostron och hummerfat, kotlett- och pastejkarotter, champagnebuteljer och glasskålar, fyllda med frukt och bakverk.

Vid det uppslagna pianot af jakaranda satt en herre med ryggen vänd mot dörren. Grundström kände igen honom — det var »Leporello». På en taburett, med gitarren i knät, satt en blek, mörkhyad, ung kvinna med stora, svarta blixtrande ögon och korpsvarta, ned åt axlarne ringlande lockar. Han accompanerade och hon knäppte på gitarren, medan hon sjöng en glad dryckesvisa.

I en kåsös vid bordet satt ett svartklädt fruntimmer framåtlutadt med armbågarna stödda mot knät och ansigtet doldt i händerna.

Midt emot henne med ett fylldt champagneglas framför sig, konverserade en herre under lifliga gester. Ehuru äfven han vände ryggen åt dörren, igenkände Grundström honom genast på hans långa, hvita hår och skägg.

— Hva' fan stå ni der och bliga efter — hörde ni inte, att jag skrek, att ni skulle åt »oenster»? — utbrast Svea och ryckte Grundström i armen. — Och inte ska' du heller va' nyfiken, Putte lilla, som ä' karl, de' anstår inte en löjtnant, tillade hon vänd mot Filén. — Det är serveradt för herrskapet i rummet till »oenster», varen så artiga.

Hon slog upp dörren till ett sidokabinett hållet i ungefär samma pompösa stil som de, nyss beskrifna. Äfven här stod midt på golvet ett dukadt bord. I kaminen sprakade en munter brasa.

— Nå, hvad behagas det nu? Matsedeln här på stället ä' lefvande. — Ska'de' va' hum mer, ostron, strassburgerpastej, inkokt lax, ål, kaviar? — Kotletter ä' den enda varma mat vi servera, — Och se'n ha' vi champagne i långa banor.

— Hvad kostar champagnen?

— Billigaste tio och dyraste femton kronor buteljen.

— Fins det intet annat vin?

— Jo, tioårig Margeaux, gammal Johannes-

berger och Muscatel, men allt till tio kronor buteljen.

— Det var ju rätt artiga priser.

— Tycker ni? Man skulle kanske gå här och spöka om nätterna för ingenting?

— Nå, törs man fråga hvad hummern kostar?

— Två kronor stycket, och ostronen sex kronor dussinet. — Men det tycker ni förstås är också mycke. — Hva' fan' ha' ni då här att göra, när ni inte ha' pengar. Det är ingen, som haft bud efter er. — Vi ha' tillräckligt med kunder ändå. Se, här ni må tro de »går värmt till.» —

— Seså, Svea lilla blif nu inte ond, utan gif oss kaviar, smör och lite' hummer och en butelj Margaux.

— Bjuder du inte mig också på litet hummer? — Åh, kära du, blif intet rädd, ni ska' få vara ensamme, jag ska' inte störa er. — Ni kan ge mig en slant i stället. —

Hon lemnade rummet.

— Så ung och vacker och redan så fräck.

— Svea går väl an, men förut var här en uppasserska, som hette Rosa, som nu är rest till Finland, hon var sjufaldt värre.

— Till Finland?

— Ja, så kallar Stockholmsdemimonden huset nummer tretton vid Handtverkaregatan.

— Gud bevars, sådana »interiörer» hvarom,

det stora flertalet af stadens innevånare icke ens har den aflägsnaste aning.

Ja, jag går så långt, att om en i dessa förhållande noggrant invigd polisman, utgåfve sina anteckningar, skulle han knappt få någon att tro på sina uppgifter.

— Ja, det påminner verkligen om sagorna ur tusen och en natt, att så här i den smutsigaste delen af Stockholm finna så mycken yppighet och lyx. Nog har jag i Paris och Wien sett öfverdådigt luxiösa »etablissementer» just i den här vägen, men att någonting liknande äfven fans i Stockholm, hade jag icke den ringaste kännedom om. Jag trodde, att allting gick efter den gamla trallen och att »prostitutionen» hade sitt tillhåll i mörka osnygga kyffen. Har denna källarlokal någon större utsträckning?

— Någon fullkomlig kännedom derom har jag icke, men jag har all anledning att tro, att det endast finnas två kabinett till utom detta; men de äro ständigt upptagna. Sybariter af alla slag hafva här sitt tillhåll. Kotterier af officerare, tongifvande unge män, förmögne grosshandlare och icke sällan högtstående tjänstemän fylla nattetid dessa salonger och här firas då de oblygaste och mest uppslupna orgier.

— Men hvem eger då detta näste?

— Det är en fru Strömlund, och om du

finge se henne, skulle du knappast tro dina ögon. — Hon är en gammal, snuskigt klädd, surögd gumma, med röd näsa och uppsvullna kinder. Det fins icke någon munkbromad, som icke är renligare och snyggare till sitt yttre än hon. — I många år och på olika ställen i Stockholm lär hon ha 'hyrt ut »rum för resande», men sedan femton år har hon varit stationär här. Denna lilla våning blef först inredd för några år sedan, då dottern hemkom från Paris, der hon vistas några år för att grundligt studera sitt yrke. — Gumman Strömlund skall vara mycket förmögen, men lär, efter hvad flickorna här på stället berätta, vara så snål, så girig, att hon knappast nåns att äta sig mätt. Vid den här tiden på dygnet plär hon emellertid ligga alldeles dödfull uppe på vinden.

— Du sade, att hon hade en dotter.

— Det är hon som gör »les honneurs» och för öfrigt är allherskarinna här i huset. Hur var det — du tittade ju in genom dörrspringan till rummet midt emot?

— Som hastigast.

— Nå, då såg du henne? Det var hon den bleka, mörkögda skönheten, som sjöng och spelade guitarr. Dora är en förfärlig qvinna, utan moral och utan samvete. Att hon i natt återigen har något djefvulsfunder för sig — derom är jag öfvertygad.

Dörren öppnades och Svea inträdde med en bricka på armen.

— Herre Jestanes' ha' ni integått och lagt er än?

— Hvad menar du?

— Ä' ni inte sömniga, klockan är öfver tre. Usch, jag kan knappast hålla korpfluggarne öppna.

— När får ni gå och lägga er?

— Klockan åtta, kanske inte förr än nio, det beror på när de sista gästerna bli' färdiga att gå.

— Och så är det natt efter natt?

— Jo, jo men, här »går de' värmt till» . . .

»Piram hvarenda qväll,

kärleken är vår lag.»

— Nå, men hvad är det för ett förfärligt lif i rummet näst intill?

— Jo der ska' jag tala om, att de' »går värmt till» . . . Åtta glada laxar, två kiliga gossar från garde, och en gammal skallig farbror, en riktig lustig kurre, och så ha' de fem flickor. Hör nu hur de lefva derinne!

— De spela piano, det hör jag nog; och lämplig musik ha de valt, »Pariserlif» och »Orpheus i underjorden».

— Och så hitta de på sådana lustiga upp-tåg . . . Ja, jag måste skratta . . . Hör på, du lilla Putte, ä' du snäll, ska' du få titta på någe roligt.

Hon öppnade försigtigt dörren och vinkade åt Grundström.

— Titta genom de' här nyckelhålet . . .

Den unge läkaren vägrade först, men på en manande gest af Filén gick han ut i korridoren, böjde sig ned och satte ögat till nyckelhålet. Han hade emellertid knappast hunnit kasta en blick dit in förr än han, rodnande ända upp till hårfästet, genast återvände.

Nu böjde Svea sig ned och kikade, men hon rodnade ingalunda, utan brast i sådant skratt, att hon måste sätta sig ned på huk och bita i förklädet.

— Stackars lilla Putte — kan tänka så förlägen du blef, när du såg dem — dessa lastens oblyga döttrar, som nakna, bedårade af guldets demoniska klang och kärlekens förföriska vällust, vältra sig, säger jag, i brottsliga njutningar, och inviga sig åt ett lif fullt af ånger och samvetsqual! — deklamerade Svea med predikarepatos.

— Hvem säger så? frågade Filén.

— Det sa' presten i Beskan i söndagas.

— Går du i kyrkan, Svea?

— Visst fan — går jag i kyrkan — »der går det värmt till», isynnerket när min lille gubbe predikar, då luktar det riktigt svafvel om en.

— Din gubbe?

— Ja, jag tittar väl upp till honom ibland

och låter bikta mig. Nej så blek du är om näbben!

Svea slog sig helt ogeneradt ned på hans knä.

Grundström drog sig undan under förevändning att sköta om elden och Filén blef i stället föremålet för sextonåringens älskvärdhet.

— Hör du, hviskade hon honom i örat, hvad är det der för en karl? Han har sådant vackert svart skägg, ser så hygglig och snäll — ja, riktigt rar ut, men är rysligt bortkommen. Han har bestämdt aldrig förr varit hos ... Han liknar en urmakare, som jag känner ...

— Han är doktor och dessutom förlofvad, hviskade Filén tillbaka.

— Åh! — prata inte. Tror du inte jag vet, hur en doktor ser ut. — Då är han förr prest.

En klocka ringde och strax derefter hördes ett rasslande ljud i väggen.

— Jaså, redan färdigt! sade hon och reste sig upp, för att från hissapparaten hemta de nedhissade anrättningarne. Efter någon stund va bordet serveradt.

— Låt oss nu få betala, hvad vi äro skyldiga.

— Gerna, notan ligger under er tallrik.

— Sexton kronor, var så god, och der har du för din egen räkning.

— Tjenarinna — och nu ska' ni ändtligen bli af med mig.

När hon lemnat rummet yttrade Filén i det han började tillaga hummern:

— Det skadar inte, att vi stärka oss en smula, ty om en stund har jag all anledning att förmoda, att det, som Svea säger, kommer att gå värmt till. -- Låtom oss också smaka på vinet. Hvad man får härnere är dyrt, men det brukar i allmänhet också vara godt. — Skäl för lycklig utgång, — Så der ja, gör mig nu den tjensten och sätt dig vid pianot och spela någonting — hvad du vill. — Det är ett nödvändigt försigtighetsmått. Jag måste nu ut och rekognoscera. Han öppnade dörren tyst och utan att ens en knäppning hördes kastade en spejande blick utåt korridoren, smög sig derefter försigtigt fram och stannade framför dörren till höger. Hvad han hörde var till en början blott ett lifligt meningsutbyte, men efter någon stund kunde han urskilja de olika rösterna — — — — —

Dörren öppnades, men Filén var redan tillbaka i sitt rum, och i full fart med hummern.

— Se så, min käre Grundström, nu taga vi oss en bågare för fäderneslandet.

— Har du upptäckt någonting?

— Pst! — Om en stund ämnar man begå en ny skändlighet här i huset, men vi skola

söka förekomma dem. — Tänk dig att Dora den hexan lockat hit ner en ung, oerfaren flicka, superat och champagnerat med henne — och nu ofvanpå supén serverar hon henne ett kaffe som med sin opiumtillsats gör den arma flickan totalt berusad och otillräknelig. Priset för denna skändlighet är hundra kronor. Till lycka för hennes offer har jag min requisita med mig i rockfickan. Nå Bernhard vill du vara med om att spela försynens roll — du tror ju ej på någon gudomlig.

— Jag är villig till allt. Du får emellertid säga mig hvad jag har att göra, ty jag är mycket oerfaren.

— Jo, först och främst måste vi prata, skämta, klinga, spela piano och låtsa vara mycket upprymda, för att icke väcka några misstankar. Sätt dig genast in i situationen. Gör så mycket spektakel du orkar, prata gallimathias, håll föreläsning, gör hvad fan du vill. Skål på dig, Bernhard — gask på dig, hedersknyffel. — Låtom oss nu sjunga med Mårten Luther:

»Ja wer nicht liebt Weiber, Wein und Gesang
Er bleibt ein Nurr sein Leben lang.»

En halftimme hade förflutit. Filén hade åter varit ute och rekognoscerat.

— Nu raskt till verket, sade han och tog ur öfverrocksfickan ett litet paket. Det inne-

höll förutom en svart peruk med tillhörande yfvigt helskägg, äfven en svart sidenmask.

Det här kommer oss väl tillpass. Det blef således ändå maskerad af i natt. Nå, bind nu den här masken för ansigtet. — Han bör icke känna igen oss. Jag sätter svart skägg och peruk på mig; sedan taga vi på oss våra öfverrockar och hattar. Men vänta, allt är ännu icke i ordning.

Ur västfickan upptog han nu den lilla flaskan, aftog försigtigt korken och hælde innehållet på en näsduk, som han skyndsamt hoprullade.

— Tag denna, men håll den bakom ryggen, så att du icke kommer att inandas den söfvande gasen. Du är ju för öfrigt van att manövrera med kloroform. Följ nu efter, men tyst och försigtigt.

Efter att ljudlöst hafva öppnat dörren, såg han sig försigt om i korridoren.

Allt var tyst. Från sidorummet, der nyss den bacchantiska yran rasat, hördes endast dofva snarkningar.

Lampan var nedskrufvad, så att korridoren låg insvept i ett halfdunkel. De båda männen närmade sig dörren till höger.

Filén satte ögat till nyckelhålet.

— Vi komma lagom, den hederspaschan håller just på att kläda af sig. Han har

reglat dörren, men derpå var jag äfven beredd.

Han instack i dörrspringan ett instrument, liknande ett krokigt huggjern, och undanbräckte med förvånansvärd händighet, och utan ringaste buller, den lilla träbiten i dörrkarmen, som låg framför regeln, instack sedan instrumentets andra ända i öppningen, samt förde regeln ljudlöst tillbaka i låset, hvarefter det sinnrika inbrottsverktyget åter instoppades för att utbytas mot en skarpladdad revolver.

— Håll dig beredd, hviskade han och öppnade sakta dörren.

I soffan satt en figur — nej, någonting så löjligt låter icke beskrifva sig! Hafven I någonsin sett en plockad fågel, eller bättre ett ofantligt hufvud balancera på ett qvastskaft — ett sådant der papphufvud med långt, hvitt skägg, som man om jularne ser i Lejas fönster, ja blott i så fall kunnen I göra er en föreställning om återstoden af »don Juans» apparition, sedan han afklädd rock, väst och skjorta, bortlagt den tjockt vadderade faconkorsetten, som han bar ofvan på silkeströjan.

Han höll just på att draga stöflarne af sig och märkte icke de inträdande förr än de voro honom in på lifvet.

Den framsträckta revolvermynningen jagade hvarje blodsdroppe från hans gulgråa, skrynk-

liga ansigte. Han vardt alldeles grön och stirrade stelt, nästan fänigt framför sig.

— Vid första ord ni uttalar jagar jag en kula genom hufvudet på er! Kamrat fortfor Filén med dof stämman gif honom näsduken, och ni der stoppar den godvilligt i munnen, i annat fall trycker jag af... Nå, hör ni inte? Skall jag behöfva säga det mer än en gång? En sekunds dröjsmål och ni rullar lik ner för soffan!

— Caramba! mumlade caballerön. Löständerna skallrade, ångestsvetten perlade och de juvelprydda fingrarna darrade medan de sökte efterkomna hvad man så hotfullt fördrade.

Det dröjde emellertid icke länge förr än han sanslös sjönk tillbaka i soffan.

— Regla ni dörren och lägg sedan upp-pjesen i soffan, och bred näsduken öfver ansigtet på honom. — Vi hafva nu utfört vårt värf till hälften.

— Och det har du gjort med en rysansvärd säkerhet.

— Min vän, jag har också gjort mina lärospån i Amerika och aflagt mitt gesällprof i London. Men vi ha ingen tid att prata bort.

Han såg sig omkring i rummet.

Bordet var afdukadt. En lampa brann på kaminen och belyste matt de obscura taf-lorna, de låga chauffeuserna, draperierna och de i väggarne infattade fuktfläckade spegel-

glasen. En alkov, som förut varit dold af draperierna, var nu synlig. På bädden med sina hvita lakan slumrade en fullt påklädd kvinna.

De båda männen närmade sig, men stannade liksom förbländade. Det var också någonting underbart. En målare skulle hafva blifvit hänförd vid åsynen af detta sköna hufvud. Att döma af de behagligt afrundade linier, som den tätt åsittande svarta klädningen aftecknade, egde hon de härligaste former.

— Det är en rödlufva, men den allra vackraste, man kan tänka sig, utbrast Filén, i det han med lampan i handen närmade sig alkoven.

Hon låg i framåtlutad ställning liksom om sömnen plötsligt hade öfverraskat henne. Den unga kvinnans flämtande, oroliga andedrägt förådde en af dessa ihärdiga sinnesrörelser, hvilka ej en gång känslans och tankens momentela bedöfning förmår afbryta. På den rena, snöhvita pannan glittrade små svettperlor, näsborrarna vidgade och slöto sig med andehemtingen. De mörka, fint tecknade ögonbrynen voro hopdragna, och genom de fina, blå tinningådrorna syntes blodet pulsera med feberaktigt lopp.

— Värnlösa jungfrulighet! — sade Grundström. — Hvilket menskligt afskum måste man ej vara, för att ej känna sig rörd vid din an-

blick. — Se, hur hennes själ arbetar, hur hon instinktligt i drömmen anar faran. — Hon är sjutton eller på sin höjd aderton år. —

— Hör du bror, vi ha ej tid att predika — utan tag henne på dina armar — och låtom oss skynda härifrån . . . Du orkar väl! jag går förut.

Det var icke utan en viss bäfvan, som Bernhard Grundström lutade sig ned öfver den vackra rödlufvan.

Han var läkare, hade gjort sina lärospån på det blodiga slagfältet, hade tjänstgjort vid lasarettet och dessutom redan praktiserat ganska mycket — men det oaktadt och besynnerligt nog vore hans känslor lika naiva.

Doktor Bernhard Grundström var verkligen en mycket ovanlig karaktär, det medgifva vi gerna, men sådan vi här skildra honom var han. —

— Nå, men så tag henne då'. — Du är då för vädlig med ditt pryderi. Eller tilltror du dig kanske icke krafter nog att bära henne.

Grundström betänkte sig nu icke längre. Han böjde sig ned, stack varsamt sina armar under hennes midja och knäveck samt upplyftade henne. Mot sin kind kände han den mjuka spänstiga barmen och hjertats oroliga slag. — Ja det låter otroligt, men vi ha det ur hans egen mun — han läkaren, den tjugo-

sjuårige, förlofvade mannen — genomlades af en rysning.

Innan de lemnade rummet, ryckte Filén näsduken af den nu fullkomligt bedöfvade sybariten.

Genom korridoren togo de vägen upp för trappan. Här var fullkomligt mörkt, och det dröjde en stund, innan Filén fick upp dörren. Äfven det stora rummet var mörkt.

Regelbundna, snörflande andetag hördes.

— Tänd en sticka, hviskade Grundström, som med sin börda i famnen nu hunnit upp för trappan.

— Det behöfs ej. Du ser ljusspringorna från en dörr här snedt öfver, men gå inte rakt öfver golvet, utan tag af något åt venster, så att du icke stöter på kokerskans säng.

Filén lade örat till dörrspringan. Äfven härifrån hördes långa och väldiga snarkningar.

— Vi kunna tryggt gå vidare, hela huset sofver, hviskade han och öppnade ljudlöst dörren.

På spiselkransen rök en nedskrufvad fotogénlampa. I fällbänken snarkade köksan. På bordet satt en svart katt och blängde på de inträdande med sina stora, gröna ögon. För att uppnå dörren måste de passera alldeles förbi bordet. Då de nu närmade sig, gjorde kattan ett väldigt skutt åt sidan för att hoppa ned på golvet, men snuddade i förbifarten till

en tom mjölkbringare, så att denna stjelpte och rullade ned på stenarne, der den med en skräll gick i bitar. Köksan vaknade och satte sig upp i sängen. Äfven från rummet bakom dem, hördes den vaknande kokerskans hostningar.

Köksan trodde sig förmodligen vara utsatt för någon ohygglig drömsyn, ty efter att några ögonblick hafva stirrat framför sig, slöt hon åter ögonen och lutade sig framstupa i sängen med händerna för ansigtet.

Det var också en uppskakande midnatts-scen: Filén med sitt yfviga hår och långa svarta helskägg med revolver i handen åtföljd af Grundström, som med mask för ansigtet på sina armar bortbar en afsvimmad ung qvinna.

Filén tog lampan, öppnade förstugudörren, flyttade regelnnyckeln från inre till yttre sidan af dörren, och stängde den i dubbla lås, så snart Grundström hunnit uti gången. De öppnade lyckligen porten och som nyckeln satt i låset, befunno de sig i nästa ögonblick på gatan. Här patrullerade två poliser.

— God afton, go' vänner! Som ni se' komma vi ej tomhändta ur nästet. Lyckligtvis har jag inte behöft hvissla på er. Gran får emellertid vara snäll och hjälpa oss med det här fruntimret. Som hon är sanslös . . .

— Drucken kan jag tro.

— Nej, man har gifvit henne opium — så

vill jag inte föra henne till något hotell, än mindre till vaktkontoret, utan vi föra henne i stället hem till mig.

-- Hon är lätt som ett barn, yttrade konstapeln, som var en stor karl, i det han omsorgsfullt svepte sin vida uniformskappa omkring den unga kvinnan och upplyfte henne på sina armar.

— Passa du dej, satans tjufbof och kom inte hit en gång till, för då ska' jag märka både dej och dina grisar...

Ett fönster slogs igen i andra våningen.

— Kände ni igen henne? frågade konstapeln. — Det var Dora Strömlund sjelf. Gud, hvad kungligt blod kan urarta...

— Kungligt blod?

— Ja, ni vet väl, att hon är en dotter på sidolinien till... På den tiden gumman Strömlund var köksa på slottet lär hon ha' varit både vacker och stilig.

De hade uppnått Skeppsbron och vandrade fram mot slottet. Den pratsamme konstapeln förtfor:

— Jo, jo men, jag mins gumman 1862 -- hon hade på den tiden »sitt hotell för resande» på Lundtmakaregatan — när hon var uppe för polisdömstolen och blef dömd till fem års tukthus. Sex veckor derefter fick hon emellertid kunglig benådning...

Tyst, med händerna i öfverrocksfickorna

och med nedböjdt hufvud gick doktor Grundström bakom polismännen. Då och då kastade han en lång blick på det sköna ansigtet, som hvilade mot konstapelns skuldra och belystes af månens bleka sken.

ÅTTONDE KAPITLET.

EKELUND SON & COMP.

kandidaten Thor Eklund eller rättare medicofilaren, ty någon kandidatexamen hade han ännu icke aflagt — var en bredaxlad, kraftigt bygd tjugotreårig man af medellängd, med romersk profil, hög bred, något konkav panna, svart, vågigt hår, stora, bågformiga ögonbryn, mörkblå ögon, små svarta mustacher, jemna hvita tänder och frisk rödlett hy. Det var med andra ord — en rätt vacker karl, med ett godmodigt, förtroendegifvande ansigte.

Efter trenne års vistande vid Upsala akademi hade han höstterminen 1876 derstädes tagit »medicofilen». Sedan trenne månader studerade han nu vid Carolinska institutet. Hans far, en gammal grosshandlare, var sedan många år tillbaka chef för den ansedda firman Ekelund Son & Comp.

Thor var enda barnet. Ehuruväl begåfvad med ett ganska godt förstånd, hade han synbarligen mera fallenhet för det praktiska lifvet än för studier. Det var heller icke med något synnerligt intresse han besökte föreläsningarna.

Hvad nu hans temperament beträffar, så var han oaktadt sitt stilla sätt, sitt lugna, eftertänksamma tal och sin afmätta gång både lätt och varmblodig, eller för att begagna rätta termen en sangviniker. Utan att vara pedant eller tungus, var han likväl allvarlig, återhållsam och flitig. Han hvarken uppsökte eller undandrog sig glada lag, nöjen eller förströelser, utan lät detta helt och hållet bero af tillfället. Den fjerde april hade han af en gammal skolkamrat, som var engagerad vid kungliga teatern och som han tillfälligtvis stött på i Fredsgatan, blifvit erbjuden en biljett, hvilken han med nöje emottagit. Följaktligen bevistade han det förut beskrifna uppförandet af »Robert af Normandie», derifrån han efter missödet med fröken Dahl, tillsammans med notarien Kulander begaf sig till Blanchs café. Presenterad för »Blomsterlökarne» lät han inviga sig i deras glada mystér, och superade sedan för sällskaps skull med dem på Lungmosen, följde med till La Croix' der han vid punsch och kaffe och skämtsamma vitzar afslutade sin afton.

Vid en af de mest trafikerade gatorna på

norr — af grannlagenhet förtiga vi gatans namn — hade firman Ekelund Son & Comp., sitt fyra våningar höga stenhus. Bottenvåningen var uteslutande inredd till affärslokal. Första våningen beboddes af grosshandlare Eklund med familj. Andra af förste bokhållaren och tredje var uthyrd åt en rentier utan något bekant yrke. Denne hyresgäst var emellertid ingen annan än Hejdemar Filén.

Thor bebodde ett stort och komfortabelt vindsrum.

Då han vid ett-tiden gick upp för trappan öppnades tamburdörren till andra våningen. En mycket korpulent herre med långt, brunt halskägg och svart sidenmössa på hufvudet visade sig i dörren. Han höll en brinnande lampa i handen.

— Är det du Thor?

— Ja, det är jag, god qväll, Alexis. Har du ännu inte lagt dig?

— Nej, jag har väntat på dig. Kom in och prata en stund.

— Det är ju så sent, klockan är redan öfver ett. Är det någonting särskildt du vill tala med mig om.

— Ja, jag har verkligen mycket...

Thor gick genom tamburen in uti salongen. Detta rum var, oaktadt sina dyrbara tapeter, sin förgyllda trymå, sina mattor, möbler och gardiner af grå sidendamast allt utom

hemtrefligt, ja nästan smaklöst. En lampa med blåaktig glaskupa nedhängde från taket.

Den korpulente herrn reglade dörren.

— Här är som vanligt förb . . . kallt hos dig.

— Käre vän, jag är så litet hemma, hvar till skulle det då tjena att elda? Jag låter lägga in en brasa hvarannan dag. Det är mer än tillräckligt. Veden är så enormt dyr i år, att man ej kan vara nog sparsam.

— Nå, det är för öfrigt din sak — men hvad vill du mig egentligen?

— Jo, ser du, min käre Thor, men låt oss gå in i sängkammaren, der är varmare . . .

Thor satte sig i sängen och den korpulente — som inom parentes sagdt var grosshandlare Eklunds förste kontorist Alexis Grusberg — tog plats midt emot honom i gungstolen. Han kunde vara omkring fyrtiofem år, och hade synbarligen en gång, innan den ofantliga magen och pussiga kinderna blifvit hans lott, varit en ovanligt vacker karl. Hans fötter voro emellertid stora och händerna grofva och röda. Med stärkkrage och halsduk nändes han icke pina sin korta, feta hals oftare än om söndagarne. Samma förhållande var det med hans tjocka handlofvar, hvad manchetter beträffade.

Thor satt i öfverrock och handskar. Han lade ifrån sig kappen, medan han ur sin ficka upptog ett cigarrfodral och påtände cigarren.

Ingen af de båda männen gjorde min af att taga af sig hufvudbonaden.

Grusberg afbet en bit »naturel», uppdrog ur fickan en mörkröd bomullsnäsduk, snöt sig högtidligt, hvarefter han begynte:

— Jag visste ej, att du skulle gå på teatern, i så fall skulle jag hafva sagt dig till förut. Jag gick dit ned för att träffa dig, köpte till och med en parkettbiljett, fastän de höllo på med sista tablån, men du fans der ej.

— Jag gick efter tredje akten. Efter missödet med fröken Dahl förlorade jag smaken och gick i stället ned till Blanchs.

— Jag har väntat på dig hela aftonen.

— Du har då någonting mycket viktigt att säga mig? — men raska på, jag är både sömnig och trött.

— Denna dag är för mig en betydelsefull dag.

— Såå för tusan, det är kanske din namnsdag?

— Nej, men i dag den fjerde april för tjugofem år sedan kom jag.....

— Då var det i går för tjugofem år sedan, ty i dag ha' vi den femte. Klockan är strax två på morgonen, gäspade Thor och såg på sitt ur.

— Ja, det är tjugofem år sedan jag, som en fattig ung man flyttade in i detta hus, som jag sedan icke lemnat en enda dag. Ja här

har jag svettats och sträfvat från morgon till kväll, och genom mina händer har rikedom strömmat till huset. Samma år jag blef bokhållare, det är nu nitton år sedan, var firman Eklund Son & Comp. cessionsmessig. Jag gjorde min principal, hvars fulla förtroende jag redan då egde, uppmärksam på rådande missförhållanden inom affären. Man lyssnade till mina råd, alla de gamla biträdena afskedades och nya engagerades. — Från den stunden är det jag, som ledt affärsgången

— Allt det der känner jag ju till.

— Genom min flit, omtänksamhet, påpasslighet och affärspunklighet har firmans aktiva år efter år — ja tiödubblats, och dess kredit och anseende i lika mån ökats. — Ja, du har rätt, allt det der känner du nog till, ty gubben har icke visat sig otacksam — ja, alla ha' visat sig tacksamma och vänliga mot mig. — Jag, som i tjugofyra år bebott det lilla vindsrummet vid sidan om ditt, öfverraskades, som du vet, sistlidn julafton med denna elegant inredda våning. Rum och möblemang skulle vara en belöning för trogen tjänst — ja, herrskapet ha' varit mycket snälla.

— Isynnerhet mamma.

— Ja, i synnerhet hon. — Alla ha' varit det, utom du Thor.

— Jag? — Jag har väl icke på något sätt?

— Jo, du har glömt, hvad du och din familj äro mig skyldiga.

— Nå det kan väl också hända, att jag någon gång rynkat på näsan eller råkat säga ett ord, hvilket jag för öfrigt icke tager tillbaka — ty du dominerar och ordnar, som du vore herre här i huset tyranniserar och lefver som en vilde med biträden och packhuskarlar, snäser pappa, och behandlar honom för öfrigt, som gick han här på nåder: Allting här i huset måste böja sig för din vilja och dansa efter din pipa. Mamma tiger och vågar icke knysta, men jag har ibland vågat det, och det misshagar dig naturligtvis.

— Thor, Thor! — det är hårda ord att höra af dig. Har jag då inte alltid, ja, ända sedan du var ett litet barn, visat dig den största vänskap och tillgifvenhet. — Hur många större och mindre penningssummor har jag icke bisträckt dig under din Upsala tid, och nästan dagliga ficklån här i Stockholm. Sednast i dag begärde och erhöll du tjugofem kronor, hvilka du troligtvis redan festat upp, ty du är en förfärlig slösare.

— Du kan ju skrifva upp det på pappa.

— Nej, Thor, jag har skrivit upp hvart enda öre på mitt eget konto, och det kommer aldrig på någon annans.

— Var det blott för att säga mig detta, som du kallade in mig.

— Nej, jag har nog allvarsammare saker att tala med dig om. — Du har ingen håg för studier. Detta har du sjelf sagt mer än en gång. — Hvarför skall man också egna sig åt någonting, som man icke har lust för. — Nu har jag ett förslag att göra dig.

— Och det är?

— Att ingå som kompanjon i firman.

— Bli köpman? — Det ville jag för sex år sedan. Hvarför motsade ni mig då och öfvertalade mig att fortsätta mina studier. Nu anser jag det vara för sent. Jag är ju icke en gång hemma i bokförling

— Småsaker. Bokförling lär du dig på sex veckor. Det var icke mitt fel, att du ej genast efter din konfirmation fick utbilda dig för köpmansyrket. Gubben ville ju nödvändigt, att du skulle bli' läkare. — Nå, dina kunskaper kunna alltid komma dig väl till pass, och jag lofvar att inom två år ha gjort en skicklig köpman af dig. Är du då nöjd? Gubben är skral och kan snart nog falla bort. Jag eger icke sjelf tillräcklig kredit för att kunna öfvertaga affären. Firman skulle då antingen upplösas eller öfvergå i andra — kanske i din farbrors händer. — Den nye chefen skulle måhända införa en ny regime underordna, kanske »sparka» mig Jag, som under så många år icke lefvat för icke drömt om någonting annat än firmans allt mer stegrade

anseende och utvidgade affärsförbindelser
som åldrats, slitit, sträfvat, försakat, försummat
mig sjelf och handlat så oegennyttigt, att jag
icke räknat mig mer än tusen kronor till godo
om året, förutom vivre

Grusberg kände sig upprörd vid tanken
på sitt mångåriga välförhållande, sin flit och
sin oegennyttia. — Blodet steg honom åt huf-
vudet. Han upptog sin röda bomullsnäsduk
och snöt sig patetiskt. Thor hade bortkastat
cigarren och satt tyst och orörlig med hän-
derna instuckna i öfverrocksfickorna. Grusberg
spottade ut bussen i kakelugnsvrån, afbet en
ny och fortfor:

— Min käre Thor, du skall nu lyda mitt
råd. — I morgon talar du med gubben om
saken — förklarar det vara din fulla föresats
att öfvergifva studierna och bli' köpman. Jag
skall nog öfvertala honom att redan en af de
första dagarne upptaga dig som kompanjon,
och sedan skola vi arbeta tillsammans. Om
några år gifter du dig. Våningen häröfvan
inreda vi för din räkning. Du skall blifva rik
och lycklig. Ingen skall glädjas öfver din
lycka mer än jag. — Ack, Thor, du vet icke
hur mycken sann och uppriktig vänskap jag
hyser för dig hur gerna jag vill arbeta
och sträfva för dig . . . ja . . .

— Hm! -- Thor reste sig upp och gjorde
några slag i rummet. — Jag förstår dig! Pappa

är, som du nyss sade, gammal och skral och kan hvilken dag som helst falla ifrån, och då skulle, som du mycket riktigt anmärker, firman och ditt husbondvälde gå dig ur händerna. Du vill förekomma detta genom att skaffa dig en ny »bulvan», en som skulle gå och bära upp hundhufvudet åt dig, medan du sjelf gick och viftade med svansen — med ett ord, du behöfver en person, som skulle spela samma intetsägande, ömkliga roll, som stackars pappa nu gjort i öfver tio år. Och till denna roll tycker du naturligtvis, att jag vore mycket lämplig. — Inte sant?

Grusberg hade blifvit alldeles dödsblek. Hans läppar darrade konvulsiviskt. Långsamt och sväfvande på målet började han, ehuru med synbar ansträngning:

— Så måste jag då äntligen taga bladet från munnen och hvad jag så länge burit på, måste ut. — Thor jag är din far!

Den unge mannen, som vandrade fram och tillbaka i rummet, ryckte till som stungen af en orm. Han tvärstannade. — Kunde han väl tro sina öron?

— Hvad säger ni?

— Att du är min son att din mor ja, jag skall berätta allt! Du bleknar, men har du då aldrig anat detta? Så kasta då en blick i spegeln der, och jemför, om det icke är mig som du liknar drag för drag.

Thor, Thor, så låt mig då få omfamna dig. Ack, jag har inte fått sluta dig i min famn, sedan du var liten!... Mins du, hur jag då bar dig på mina armar, hur jag lekte med dig?.....

Hans röst qväfdes af snyftningar. Tårarne runno utför hans kinder. Den röda bomullsnäsduken fick åter göra tjänst och änyo flög tobaksbussen i kakelugnsvrån.

Thor förblef orörlig. Han stirrade blott häpen på den, som så der helt sonika annonserade sig som hans far. Han påminte sig en gång hafva läst en dylik brådstörtad upplösning uti ett fransyskt drama. — Och nu skulle han sjelf upplefva det i verkligheten. Visserligen nödgades han medge att han egde rätt mycken likhet med sin fars bokhållare — men hur skulle detta kunna vara möjligt.....

— Du är vansinnig, Alexis!

— Nej, nej, nej.....

Grusberg torkade ögonen och snöt sig så eftertryckligt, att det i den tysta natten lät som en trumpetstöt.

— Jag skall förklara allt. — Så hör då. — Jag var sjutton år, när salig mor min dog. Vi syskon sålde då huset och delade arvet oss emellan. Jag fick jemt och nått så mycket på min lott, att jag kunde frakta mig till Stockholm. Under några dagar sprang jag omkring och hörde efter plats. Hos lärfts-

kramhandlare Gråberg på Vesterlånggatan fick jag omsider anställning —

— Hos min morfar?

— Ja, just hos honom. — Mina kunskaper voro mycket underhaltiga, jag insåg detta. Ehuruväl jag arbetade strängt, började jag likväl studera från afton till morgon. Sällan sof jag mer än ett par timmar på natten. Söndagarne tog jag undervisning i bokhålleri. Jag var outröttlig — och så förgick mitt första år i Stockholm. Din mor var då femton år. Jag såg henne sällan. Ibland kom hon ned i butiken eller mötte jag henne i porten. Under det året hon läste sig fram sammanträffade jag oftare med henne. Någon gång, tilltalade hon mig, jag deremot aldrig henne, blyg och tillbakadragen som jag var. Dessutom kände jag alltför väl min underordnade ställning, för att våga höja min blick till min principals dotter. Hon konfirmerades på Kristihimmelsfärdsdag. Det är nu tjugosju år sedan. Jag var i kyrkan. Som jag kom tidigt, fick jag en god plats längst uppe i koret. Din mor satt på främsta bänken. Närmast gallret till höger hade jag min plats. Aldrig förr hade jag funnit henne så vacker. Längre hade jag i tysthet beundrat henne, men nu kände jag, att jag tillbad henne. Under akten såg hon upp och våra blickar möttes. Mina ögon måtte hafva förrådt mina känslor, ty hon rodnade

lätt. Jag trängde mig då genom den packade människomassan och lemnade kyrkan full af blygsel. Inom mig beslöt jag att för alltid qväfva denna hopplösa känsla, som så småningom mot min vilja vunnit insteg.

Thor gäspade och såg otåligt på sin klocka.

— Ansträng dig icke med att uttrycka dig sentimentalt.

— Ack, Thor, jag måste omtala allt från början till slut.

— Men skynda dig, annars somnar jag.

— Du har då inte något hjerta

Sedan du började gå på anatomisalen, har du blifvit så förhärdad.

— Nu går jag. Vi kunna ju uppskjuta resten af historien till i morgon.

— Nej, nej, sitt ned.

Grusberg torkade sin panna:

— En dag fick jag befallning att gå upp till herrskapet. Man skulle taga ut dubbel-fönstren, byta om gardiner, taga bort mattorna och behöfde manligt biträde. Hela dagen åtgick, och en hel dag fick jag således vistas i hennes närhet. Vi hjälptes åt. Hon var så vänlig och pratsam Man bad mig stanna kvar till aftonen. Hon spelade och sjöng. Vid afskedet tryckte hon min hand och frågade om jag ämnade studera lika flitigt i natt som eljest

En söndagseftermiddag någon tid derefter

satt jag ensam nere i bodkammaren. Då klappade det på dörren och Hilma steg in. »Sitter ni här så ensam?» yttrade hon med ett vänligt leende. »Vill ni inte stiga upp och dricka kaffe hos mig. Jag är ensam hemma. Pappa och mamma äro resta till Telje på fadderskap hos farbror August, och pigorna äro ute.»

Mitt hjerta klappade våldsamt, då jag gick uppför trappan. Så långt jag kunde minnas tillbaka, hade ingen visat sig så vänlig och deltagande mot mig. Vi drucko kaffe tillsammans, spelade »domino» och »svälta räf». När det började skymma, tog jag afsked och gick åter ned till mig. Men från den dagen voro Hilma och jag, vi kände det båda, fast ingen af oss yttrat ett ord härom, vänner för lifvet. Vi träffades emellertid nu som förr högst sällan.

Ett år förgick. En dag, då jag var syssetsatt i packhuset, hörde jag lätta steg bakom mig. Det var Hilma, men blek och med förgråtna ögon. — »Är ni ensam?» frågade hon. Hon såg, att jag var det och fortfor: »En gammal herre, en af min fars bekanta, har friat till mig och nu vilja föräldrarne, att jag skall gifta mig med honom. Hvad skall jag taga mig till?» — Jag förmådde inte yttra ett ord, utan vände bort hufvudet. Några minuter stod hon tyst, derefter föll hon mig om halsen. — »O, Alexis, blif inte ledsen, gråt inte ... jag skall

Han böjde sig mot golfvet och lyssnade
En häftig torrhosta hördes genom trossbotten.

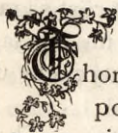
— Gubben kan inte ha lång tid kvar, mum-
lade han.

NIONDE KAPITLET.

RÖDLUFVAN.

Hor steg långsamt utför de mörka trap-
porna. Han ämnade gå ut och lägga
sig på ett hotell och följande dag hyra
sig ett rum i staden. För öfrigt hade han in-
gen plan. Att han följde ögonblickets ingif-
velse och handlade oklokt, insåg han först då
han nedkommit på gatan. Han stannade också
utanför porten och öfvertänkte sin belägenhet.

Nog var hans ställning fatal — ja, rent af
vidrig, men bjöd icke klokheten honom att
ännu några dagar härda ut. Han borde, för
att icke väcka uppseende bland kamrater så-
väl som hos föräldrar, uppgifva något giltigt
skäl, hvarför han lemnade Karolinska institu-
tet och i stället for ned till Lund och skref
in sig vid dervarande medicinska fakultet. Han

märkte henne från flertalet af dessa och gaf hennes ansigte en viss originalitet voro de långa mörka ögonfransarne och fint penslade ögonbrynen.

En röd nejlika, nyss vattnad af morgonens dag, kunde ej hafva en friskare färg än hennes fylliga läppar, hvilkas utsökta form en skald, en Atterbom, icke skulle tvekat kalla : Cupidos bäge.

En liten fin, något böjd näsa i den ljusaste nyansen af rosenrött, en liten grop i hakan och en dito i hvardera af de fylliga kinderna fulländade den tjusande enheten af medfödd intelligens och den täckaste naivitet.

Stockholms-Interiörer

af

Janne Bruzelius.

»Både ljusa och mörka taflo
af slående verkan.»

Kasper.

Innehåll:

I. Den 4 April 1877.

*Prolog. — På k. teatern. — Sällskapet »B.
L.» — D:r Grundström. — En familjeinteriör.
— Källaren Lungmosen. — Stockholm nattetid.
— Ekelund Son et Comp. — Rödulfvan.*

Pris: 1: 25.

Ur pressens omdöme anföres följande:

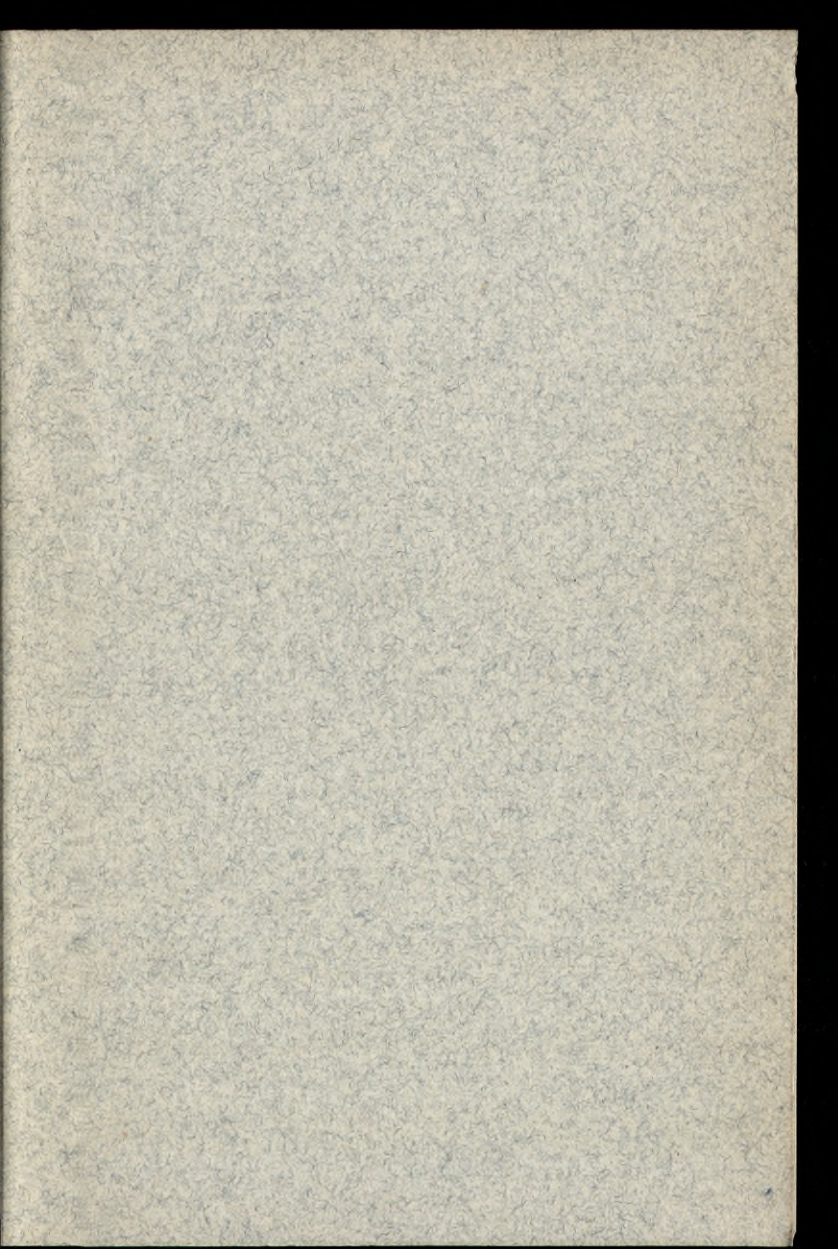
»Vi ha här en realist af renaste vatten. Det fordras mod för att följa honom på hans vandringar i de rikes sallar eller i lastens nästen och se all den moraliska rutenhet, som han obarmhertigt blottar. Men den starke skall draga nytta deraf; han skall manas till en ädel kamp mot eländet.

Det är dock icke blott dåliga karakterer, förf. skildrar, icke blott eländets hålor han för oss in i. Han bjuder oss ibland på en bit skär poesi, glindrande som en äkta perla bland en samling smutsiga glasbitar.

Händelsen utvecklar sig raskt, på blott några timmar. Den är spännande och högst talangfullt skriven.

Vi motse med den lifligaste nyfikenhet fortsättningen af dessa interiörer och önska, att förf. allt framgent måtte sätta blott sanning till ögonmärke för sina skildringar.»

Arboga Tidning.

Från *Kungsholms Bokhandels förlags-expedition*
har förut utkommit och finnes att tillgå i alla Skan-
dinaviens boklädor:

Stockholms-Interiörer

af

Janne Bruzelius.

»Både ljusa och mörka taflo af
slående verkan.»

Kasper.

Innehåll:

I. DEN 4 APRIL 1877.

*Prolog. — På k. teatern. — Sällskapet »B. L.» — D:r
Grundström. — En familjeinteriör. — Källaren Lungmosen. —
Stockholm nattetid. — Ekelund Son et Comp. — Rödlufvan.*

Pris: 1: 25.

Ur pressens omdöme anföres följande:

»Vi ha här en realist af renaste vatten. Det for-
dras mod för att följa honom på hans vandringar i de
rikes salar eller i lastens nästen och se all den mora-
liska ruttenhet, som han obarmhertigt blottar. Men den
starke skall draga nytta deraf; han skall manas till en
ädel kamp mot eländet.

Det är dock icke blott dåliga karaktärer, förf. skil-
drar, icke blott eländets hålor han för oss in i. Han
bjuder oss ibland på en bit skär poesi, glindrande som
en äkta perla bland en samling smutsiga glasbitar.

Händelsen utvecklar sig raskt, på blott några tim-
mar. Den är spännande och högst talangfullt skrifven.

Vi motse med den lifligaste nyfikenhet fortsättningen
af dessa interiörer och önska, att förf. allt framgent
måtte sätta blott sanning till ögonmärke för sina skil-
dringar.»

Arboga Tidning.